

2023/2225

30.10.2023

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2225
av den 18 oktober 2023
om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG ⁽³⁾ fastställer regler på unionsnivå om konsumentkreditavtal.
- (2) År 2014 lade kommissionen fram en rapport om genomförandet av direktiv 2008/48/EG. År 2020 lade kommissionen fram en andra rapport om genomförandet av det direktivet och ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar med resultaten av en utvärdering av det direktivets ändamålsenlighet och resultat, som omfattade ett brett samråd med berörda parter.
- (3) Dessa rapporter och samråd visade att direktiv 2008/48/EG delvis har varit ändamålsenligt när det gäller att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och främja utvecklingen av en inre marknad för krediter, och att dess mål fortfarande är relevanta. Skälen till att det direktivet endast delvis har varit ändamålsenligt har delvis med själva direktivet att göra, till exempel otydliga formuleringar i vissa artiklar, men hänger också samman med externa faktorer, såsom utvecklingen i samband med digitalisering, den praktiska tillämpningen och tillsynen i medlemsstaterna samt det faktum att vissa aspekter av konsumentkreditmarknaden inte omfattas av det direktivet.
- (4) Digitaliseringen har bidragit till att marknaden utvecklats på ett sätt som inte förutsågs när direktiv 2008/48/EG antogs. Den snabba tekniska utvecklingen sedan det direktivet antogs har lett till betydande förändringar på konsumentkreditmarknaden, både på utbuds- och efterfrågesidan, såsom framväxten av nya produkter och utvecklingen av konsumenters beteende och preferenser.
- (5) Den vaga formuleringen av vissa bestämmelser i direktiv 2008/48/EG, som gör det möjligt för medlemsstaterna att anta avvikande bestämmelser som går utöver dem som föreskrivs i det direktivet, ledde till ett fragmenterat regelverk i unionen när det gäller ett antal aspekter av konsumentkreditavtal.
- (6) Den praktiska och rättsliga situation som följer av dessa nationella skillnader leder i vissa fall till snedvridning av konkurrensen mellan kreditgivare i unionen och skapar hinder på den inre marknaden. Situationen begränsar konsumenternas möjligheter att dra nytta av ett gradvis ökande utbud av gränsöverskridande krediter, som förväntas växa ytterligare till följd av digitaliseringen. Denna snedvridning och begränsning kan i sin tur leda till minskad efterfrågan på varor och tjänster. Situationen leder också till ett otillräckligt och ojämnt konsumentskydd i hela unionen.

⁽¹⁾ EUT C 105, 4.3.2022, s. 92.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 september 2023 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 oktober 2023.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).

- (7) Under de senaste åren har de krediter som erbjuds konsumenter utvecklats och diversifierats avsevärt. Nya kreditinstrument har dykt upp, särskilt i onlinemiljön, och användningen av dem fortsätter att öka. Detta har lett till osäkerhet om rättsläget vad gäller tillämpningen av direktiv 2008/48/EG på sådana nya produkter.
- (8) Detta direktiv kompletterar reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG (*). För att garantera rättssäkerheten bör det klargöras att i händelse av konflikt mellan bestämmelserna i det här direktivet och i det direktivet bör bestämmelserna i det här direktivet tillämpas som *lex specialis*.
- (9) Enligt artikel 26 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) ska den inre marknaden omfatta ett område där fri rörlighet för varor, personer och tjänster säkerställs. Utvecklingen av en mer transparent och effektiv rättslig ram för konsumentkrediter kommer att leda till ökat förtroende från konsumenternas sida och ökat skydd för dem samt underlätta utvecklingen av gränsöverskridande verksamhet.
- (10) För att främja framväxten av en väl fungerande inre marknad för konsumentkrediter är det nödvändigt att tillhandahålla en harmoniserad unionsram på ett antal centrala områden. Med hänsyn till konsumentkreditmarknadens ständiga utveckling, särskilt vad gäller onlinemiljön, och den ökande rörligheten bland unionsmedborgarna kommer en framåtblickande unionslagstiftning som kan anpassas efter nya kreditformer och som ger medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för genomförandet att bidra till att skapa likvärdiga förutsättningar för företag.
- (11) Enligt artikel 169.1 och 169.2 a i EUF-fördraget ska unionen bidra till att uppnå en hög konsumentskyddsnivå genom åtgärder som beslutas enligt artikel 114 i EUF-fördraget. Enligt artikel 38 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) ska en hög konsumentskyddsnivå tryggas i unionens politik.
- (12) Det är viktigt att konsumenter åtnjuter en hög nivå av skydd. Därför bör den fria rörligheten för krediterbjudanden kunna fungera under bästa möjliga förutsättningar både för de som erbjuder och för de som efterfrågar tjänsterna, med vederbörlig hänsyn till särskilda förhållanden i medlemsstaterna.
- (13) En fullständig harmonisering är nödvändig för att alla konsumenter i unionen ska kunna tillförsäkras ett högt och likvärdigt konsumentskydd som tillvaratar deras intressen och för att skapa en väl fungerande inre marknad. Det bör därför inte vara tillåtet för medlemsstaterna att behålla eller införa nationella bestämmelser som avviker från dem som fastställs i detta direktiv, om inte annat anges i detta direktiv. Denna begränsning bör dock vara tillämplig endast då detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser. Medlemsstaterna bör således kunna behålla eller införa andra nationella bestämmelser om det inte finns några sådana harmoniserade bestämmelser. Medlemsstaterna bör alltså ha möjlighet att behålla eller införa nationella bestämmelser om solidariskt ansvar för varu- eller tjänsteleverantören och kreditgivaren. Medlemsstaterna bör också ha möjlighet att behålla eller införa nationella bestämmelser om uppsägning av ett kontrakt som avser varuförsäljning eller tillhandahållande av tjänster om konsumenten utnyttjar sin ångerrätt i samband med kreditavtalet. I detta avseende bör medlemsstaterna tillåtas att när det gäller kreditavtal med obestämd löptid fastställa en minimiperiod mellan den tidpunkt då kreditgivaren begär återbetalning och den dag då krediten ska återbetalas.
- (14) Definitionerna i detta direktiv fastställer harmoniseringens tillämpningsområde. Medlemsstaternas skyldighet att införliva detta direktiv bör därför begränsas till dess tillämpningsområde såsom det fastställs genom dessa definitioner. Detta direktiv bör emellertid inte påverka medlemsstaternas tillämpning, i överensstämmelse med unionsrätten, av bestämmelser i detta direktiv på områden som inte omfattas av dess tillämpningsområde. En medlemsstat skulle därigenom kunna behålla eller införa nationell lagstiftning som motsvarar detta direktiv eller vissa bestämmelser i detta direktiv om kreditavtal som inte omfattas av dess tillämpningsområde, till exempel om kreditavtal där konsumenten vid deras ingående åläggs att deponera ett föremål som säkerhet hos kreditgivaren för denne att förvara och där konsumentens ansvar är strikt begränsat till den deponerade säkerheten, eller om kreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 EUR. Medlemsstaterna skulle också kunna tillämpa detta direktiv på kombinerade krediter som inte omfattas av definitionen av kombinerade kreditavtal i detta direktiv. Bestämmelserna om kombinerade kreditavtal i detta direktiv kan således tillämpas på kreditavtal som endast delvis syftar till att finansiera ett avtal om leverans av en vara eller tillhandahållande av en tjänst.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16).

- (15) Ett antal medlemsstater har tillämnat direktiv 2008/48/EG på områden som inte omfattas av dess tillämpningsområde för att höja nivån på konsumentskyddet, medan andra medlemsstater har olika nationella regler som reglerar dessa områden på grundval av marknadens särdrag. Detta har gjort att vissa skillnader mellan olika medlemsstaters nationella rätt har behållits när det gäller dessa typer av krediter. Faktum är att flera av de kreditavtal som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2008/48/EG kan vara till skada för konsumenterna, inbegripet kortfristiga högkostnadskreditavtal vars belopp vanligtvis är lägre än den minimitröskel på 200 EUR som fastställs i det direktivet. I detta sammanhang, och i syfte att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och underlätta den gränsöverskridande konsumentkreditmarknaden, bör det här direktivet omfatta vissa avtal som undantagits från tillämpningsområdet för direktiv 2008/48/EG, såsom konsumentkreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på mindre än 200 EUR. På samma sätt bör andra potentiellt skadliga produkter, på grund av de höga kostnader de medför eller de höga avgifter som uttas vid utebliven betalning, omfattas av det här direktivet, för att säkerställa ökad insyn och bättre konsumentskydd, och därigenom stärka konsumenternas förtroende. I detta avseende bör följande inte vara undantagna från tillämpningsområdet för det här direktivet: hyres- eller leasingavtal med förvärvsmöjlighet, kreditavtal i form av en kontokredit enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom en månad, ränte- och avgiftsfria kreditavtal samt kreditavtal enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom tre månader och för vilka endast obetydliga avgifter ska betalas. För vissa av de kreditavtal som undantogs från tillämpningsområdet för direktiv 2008/48/EG och som bör omfattas av det här direktivet, nämligen kreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på mindre än 200 EUR, ränte- och avgiftsfri kredit med endast begränsade avgifter på grund av sen betalning och kredit som ska betalas tillbaka inom tre månader med endast obetydliga avgifter, bör medlemsstaterna emellertid kunna undanta tillämpningen av ett fastställt och begränsat antal bestämmelser i det här direktivet som rör reklam, förhandsinformation och avtalsinformation, för att undvika en onödigt börda för kreditgivare, med beaktande av marknadens särdrag och dessa kreditavtals särskilda egenskaper, såsom deras kortare löptid, samtidigt som en högre konsumentskyddsnivå säkerställs.
- (16) *Köp nu, betala senare*-erbjudanden, varigenom kreditgivaren beviljar en konsument kredit uteslutande i syfte att köpa varor eller tjänster som tillhandahålls av en leverantör, är nya digitala finansiella verktyg som låter konsumenterna göra inköp och betala för dessa över tid och är ofta ränte- och avgiftsfria, och bör därför omfattas av detta direktivs tillämpningsområde.
- (17) Vissa betalningsansvänd, där en varu- eller tjänsteleverantör ger konsumenten tid att betala för en vara eller tjänst ränte- och avgiftsfritt, med undantag för begränsade avgifter på grund av sen betalning i enlighet med nationell rätt, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde, under förutsättning att ingen tredje part, såsom vid *köp nu, betala senare*-erbjudanden, erbjuder kredit för varan eller tjänsten och betalningen i sin helhet ska genomföras under en begränsad tidsram på 50 dagar från och med leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsten. Sådana betalningsansvänd är de affärsmetoder som vanligen används för att göra det möjligt för konsumenterna att betala först efter mottagandet av varorna eller tjänsterna, vilket är till fördel för konsumenterna, till exempel vid betalningsansvänd där sjukhus ger konsumenterna tid att betala för sjukvårdskostnader. Detta undantag bör begränsas för vissa stora onlineleverantörer av varor eller tjänster som har tillgång till en stor kundbas, där en tredje part varken erbjuder eller köper kredit och där betalningen i sin helhet ska genomföras inom 14 dagar från leveransen av varorna eller tjänsterna, ränte- och avgiftsfritt och med endast begränsade avgifter som konsumenten ska betala på grund av sen betalning, vilka tas ut i enlighet med nationell rätt. Sådana stora onlineleverantörer skulle, med tanke på sin ekonomiska kapacitet och sin förmåga att driva konsumenterna mot impulsinköp och potentiellt överkonsumtion, annars kunna erbjuda betalningsansvänd på ett mycket omfattande sätt utan något skydd för konsumenterna och försvaga den rättvisa konkurrensen med andra leverantörer av varor eller tjänster. En sådan begränsning skulle alltid göra det möjligt för konsumenterna att utföra betalningar på ett bekvämt sätt inom två veckor, samtidigt som det säkerställs att stora onlineleverantörer av varor eller tjänster som vill tillhandahålla krediter i stor skala med längre tidsram omfattas av detta direktiv.
- (18) I enlighet med vad som beskrivs i skäl 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751⁽⁹⁾ är kort med uppskjuten debitering kreditkort som är allmänt tillgängliga på marknaden och där det totala transaktionsbeloppet debiteras kortinnehavarens konto vid en specifik tidpunkt som överenskommit i förväg, vanligen en gång per månad, utan att någon ränta betalas. Medlemsstaterna bör kunna undanta vissa kreditavtal i form av kort med uppskjuten debitering från detta direktiv, eftersom sådana kreditavtal kan hjälpa hushållen att på ett bättre sätt anpassa sin budget till en månadsinkomst, om krediten måste återbetalas inom 40 dagar, är ränte- och avgiftsfri och endast har begränsade avgifter kopplade till tillhandahållandet av betaltjänsten och tillhandahålls av ett kreditinstitut eller ett betalningsinstitut. Detta undantag bör inte påverka tillämpningen av relevanta bestämmelser om kontokrediter eller överskridande som bör vara tillämpliga om återbetalningen överstiger det positiva saldot på checkkontot.

(9) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 av den 29 april 2015 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner (EUT L 123, 19.5.2015, s. 1).

- (19) Hyres- och leasingavtal enligt vilka det inte föreskrivs någon skyldighet eller möjlighet för konsumenten att köpa objektet, vare sig i avtalet i sig eller något annat enskilt avtal, till exempel rena hyresavtal, bör inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv eftersom de inte innebär någon eventuell överlåtelse av egendom när avtalet upphör.
- (20) Dessutom bör alla kreditavtal på upp till 100 000 EUR omfattas av detta direktivs tillämpningsområde. Det övre tröskelvärdet för kreditavtal som fastställs i detta direktiv bör vara högre än det som fastställs i direktiv 2008/48/EG i syfte att ta hänsyn till indexeringen för inflationseffekterna sedan 2008 och för kommande år.
- (21) När det gäller kreditavtal som innehåller överenskommelser mellan kreditgivaren och konsumenten om betalningsansånd eller om återbetalningsmetoder, när konsumenten redan gjort sig skyldig till eller sannolikt kommer att göra sig skyldig till betalningsförsummelse i förhållande till det ursprungliga kreditavtalet, när sådana arrangemang sannolikt kommer att förhindra möjligheten att väcka talan om betalningsförsummelse och villkoren i dem inte är mindre förmånliga än de som anges i det ursprungliga kreditavtalet, bör medlemsstaterna kunna besluta att endast tillämpa ett begränsat antal av bestämmelserna i detta direktiv, bland annat att undanta kreditgivare från skyldigheten att göra en kreditprövning. Detta bör inte hindra konsumenter i betalningssvårigheter från att få ett nytt kreditavtal som skulle hjälpa dem att lättare betala tillbaka sin ursprungliga kredit. Konsumenter skulle anses löpa stor risk att göra sig skyldiga till betalningsförsummelse om de till exempel blir arbetslösa.
- (22) Gräsrötsfinansiering har sedan 2008 utvecklats som en finansieringsform som är tillgänglig för konsumenter, vanligtvis för små utgifter eller investeringar. En leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrötsfinansiering driver en digital plattform som är öppen för allmänheten, i syfte att matcha, eller underlätta matchning av, presumtiva långgivare, oavsett om de agerar inom ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet eller inte, med konsumenter som söker finansiering. Sådan finansiering kan ske i form av konsumentkrediter. Om leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrötsfinansiering tillhandahåller krediter direkt till konsumenter bör bestämmelserna i detta direktiv om kreditgivare vara tillämpliga på dem. Om leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrötsfinansiering underlättar beviljande av krediter mellan kreditgivare som agerar inom ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet och konsumenter bör kreditgivarnas skyldigheter enligt detta direktiv vara tillämpliga på dessa kreditgivare. I en sådan situation fungerar leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrötsfinansiering som kreditförmedlare, och därför bör kreditförmedlarnas skyldigheter enligt detta direktiv vara tillämpliga även på dem.
- (23) Vad gäller särskilda typer av kreditavtal på vilka endast vissa av bestämmelserna i detta direktiv är tillämpliga, bör det stå medlemsstaterna fritt att i sin nationella rätt reglera sådana typer av kreditavtal med avseende på andra aspekter som inte harmoniseras genom detta direktiv.
- (24) Avtal om fortlöpande tillhandahållande av tjänster eller om leveranser av varor av samma slag, där konsumenten gör avbetalningar så länge som de tillhandahålls, kan skilja sig väsentligt från de kreditavtal som behandlas i detta direktiv i fråga om avtalsparternas intressen och i fråga om transaktionernas utformning och genomförande. Sådana avtal bör därför inte anses vara kreditavtal vid tillämpningen av detta direktiv. Ett exempel på sådana avtal är försäkringsavtal där försäkringen betalas genom månatlig avbetalning.
- (25) Kreditavtal som omfattar säkerheter i fast egendom och kreditavtal som är avsedda att finansiera förvärv eller behållande av äganderätt till mark eller till en befintlig eller planerad byggnad, inbegripet kommersiella fastigheter som används för handels-, närings- eller yrkesverksamhet, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde, då sådana avtal regleras genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU⁽⁹⁾. Krediter i syfte att renovera en bostadsfastighet som omfattar ett sammanlagt belopp på över 100 000 EUR och för vilka det som säkerhet varken finns en inteckning eller annan i en medlemsstat allmänt förekommande jämförbar säkerhet i fast egendom eller en rättighet med anknytning till fast egendom bör dock inte undantas från tillämpningsområdet för det här direktivet.
- (26) Detta direktiv bör vara tillämpligt oavsett om kreditgivaren är en juridisk eller en fysisk person. Detta direktiv bör emellertid inte påverka medlemsstaternas rätt att föreskriva att endast juridiska personer eller vissa juridiska personer får tillhandahålla konsumentkrediter.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

- (27) Vissa bestämmelser i detta direktiv bör vara tillämpliga på kreditförmedlare som är fysiska och juridiska personer och som vid utövande av sin närings- eller yrkesverksamhet mot ersättning presenterar eller erbjuder kreditavtal till konsumenter, bistår konsumenter genom att utföra förberedande arbete med avseende på kreditavtal eller ingår kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning.
- (28) Information till konsumenter, såsom lämpliga förklaringar, förhandsinformation, allmän information och information om sökning i databaser, bör tillhandahållas kostnadsfritt. Särskild uppmärksamhet bör ägnas behoven hos personer med funktionsnedsättning.
- (29) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns framför allt i stadgan. I synnerhet respekterar detta direktiv till fullo rätten till skydd av personuppgifter, till egendom, till icke-diskriminering, till skydd av familjeliv och yrkesliv och till konsumentskydd enligt stadgan.
- (30) Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (7), som är tillämplig på all behandling av personuppgifter som utförs av kreditgivare och kreditförmedlare som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv, och det bör i synnerhet inte påverka tillämpningen av de principer för behandling av personuppgifter som anges i artikel 5 i den förordningen, inbegripet uppgiftsminimering, riktighet och ändamålsbegränsning.
- (31) Konsumenter som är lagligen bosatta i unionen bör inte diskrimineras på grund av sin nationalitet eller bosättningsort eller något av de skäl som anges i artikel 21 i stadgan när de ansöker om, ingår eller har ett kreditavtal i unionen. Detta påverkar inte möjligheten att erbjuda olika villkor för att få tillgång till en kredit om dessa är vederbörligen motiverade av objektiva faktorer. Dessutom bör detta inte tolkas som att det skapar en skyldighet för kreditgivare eller kreditförmedlare att tillhandahålla tjänster på områden där de inte bedriver verksamhet.
- (32) Konsumenter bör skyddas mot otillbörliga eller vilseledande metoder, särskilt vad gäller den information som tillhandahålls av kreditgivaren eller kreditförmedlaren, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG (8). Det direktivet är också i fortsättningen tillämpligt på kreditavtal och fungerar som ett *säkerhetsnät* som säkerställer att en hög gemensam nivå av konsumentskydd mot otillbörliga affärsmetoder kan upprätthållas inom alla sektorer, bland annat genom att komplettera annan unionsrätt.
- (33) Det bör fastställas särskilda bestämmelser om reklam om kreditavtal och om vilken standardinformation som ska lämnas till konsumenter så att de framför allt kan jämföra olika erbjudanden. Sådan standardinformation bör ges på ett klart, kortfattat och framträdande sätt med hjälp av ett representativt exempel. Det sammanlagda kreditbeloppet och den återbetalningstid kreditgivaren valt för ett sådant representativt exempel bör i så stor utsträckning som möjligt motsvara egenskaperna hos det kreditavtal som kreditgivaren gör reklam för. Standardinformationen bör redan från början visas på ett framträdande och tydligt sätt och i ett tilltalande format. Den bör vara tydligt läsbar och anpassad för att ta hänsyn till vissa mediers tekniska begränsningar, exempelvis vad gäller skärmar för mobiltelefoner. På digitala kanaler kan en del av standardinformationen i det representativa exemplet tillhandahållas genom att konsumenten klickar, skrollar eller svajpar. Innan konsumenterna får tillgång till krediterbjudanden bör de dock få all standardinformation som ska ingå i reklam för kreditavtal även när de klickar, skrollar eller svajpar. Standardinformationen bör också vara tydligt avgränsad från eventuell ytterligare information som rör kreditavtalet. Tillfälliga marknadsföringsvillkor, såsom lockränta med lägre kreditränta under de första månaderna av den tid kreditavtalet löper, bör tydligt anges som sådana. Konsumenter bör kunna få en snabb överblick över all viktig information, även när de ser den på en mobiltelefon. Även telefonnummer och e-postadress för kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren bör meddelas konsumenten så att denne snabbt och enkelt kan kontakta kreditgivaren eller kreditförmedlaren.

(7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

(8) Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).

Om det inte är möjligt att ange det totala kreditbeloppet såsom summan av de belopp som totalt görs tillgängliga, bör ett tak anges, särskilt om kreditavtalet ger konsumenten frihet att utnyttja krediten på olika sätt, med en begränsning när det gäller beloppet. Taket bör ange den övre gränsen för den kredit som kan göras tillgänglig för konsumenten. I särskilda och motiverade fall, för att förbättra konsumenternas förståelse av information som lämnas i reklam för kreditavtal där det använda mediet inte gör det möjligt att visuellt visa den informationen, exempelvis i radioreklam, bör mängden information som lämnas ut minska. Vad gäller reklam för kreditavtal som inte innehåller någon information om kreditkostnaden bör medlemsstaterna dessutom kunna föreskriva krav på sådan information i sin nationella rätt. För att minska fall av vilseledande försäljning av krediter till konsumenter som inte har råd med dem och för att främja hållbar utlåning bör reklam för kreditavtal alltid innehålla en tydlig och framträdande varning för att göra konsumenterna medvetna om att lån kostar pengar. För att säkerställa en högre konsumentskyddsnivå bör viss reklam förbjudas, såsom reklam som uppmuntrar konsumenter att söka kredit genom att antyda att krediten skulle förbättra deras ekonomiska situation eller som anger att registrerade krediter i databaser har liten eller ingen inverkan på bedömningen av en kreditansökan. Medlemsstaterna bör också ha rätt att förbjuda reklam som de anser vara riskfylld för konsumenter, exempelvis reklam som visar hur lätt eller snabbt man kan få kredit.

- (34) Ett varaktigt medium, inbegripet pappersversioner och interoperabla, bärbara och maskinläsbara digitala versioner av dokument, bör göra det möjligt att rikta information till konsumenten personligen, det bör göra det möjligt för konsumenten att lagra information på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden och under en tidsperiod som är lämplig med hänsyn till informationens syfte, det bör tillåta oförändrad återgivning av den lagrade informationen och det bör säkerställa att informationen är läsbar så att informationen kan läsas och hänvisas till. Konsumenter bör ha möjlighet att välja vilken typ av varaktigt medium som de vill ha information på innan avtalet ingås och när avtalet har ingåtts och på vilket de kan meddela att de frånträder avtalet. Konsumenter bör dock inte kunna meddela att de frånträder avtalet eller kräva att kreditgivare eller i tillämpliga fall kreditförmedlare tillhandahåller information på typer av varaktigt medium som inte är allmänt använda.
- (35) Reklam brukar särskilt fokusera på en eller flera produkter, men konsumenter bör ha möjlighet att fatta sina beslut med full kännedom om alla kreditprodukter som erbjuds. I det hänseendet spelar den allmänna informationen en viktig roll för att upplysa konsumenten vad gäller det breda urval av produkter och tjänster som erbjuds och deras viktigaste egenskaper. Konsumenter bör därför alltid ha tillgång till allmän information om de kreditprodukter som finns. Detta bör inte påverka skyldigheten att ge konsumenter avpassad förhandsinformation.
- (36) För att konsumenterna ska kunna fatta sina beslut med full kännedom om omständigheterna bör de få lämplig förhandsinformation, för noggrant övervägande i lugn och ro, i god tid innan och inte samtidigt som kreditavtalet ingås, inbegripet information om villkor och kostnader för krediten och om deras skyldigheter, samt lämpliga förklaringar av dessa. Syftet är att säkerställa att konsumenter har tillräcklig tid för att läsa och förstå förhandsinformationen, jämföra erbjudanden och fatta ett välgrundat beslut. Ett sådant krav bör inte påverka tillämpningen av rådets direktiv 93/13/EEG⁽⁹⁾.
- (37) Förhandsinformation bör tillhandahållas genom blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation i bilaga I till detta direktiv. För att hjälpa konsumenter att förstå och jämföra olika erbjudanden bör de viktigaste inslagen i krediten tillhandahållas på ett framträdande sätt på första sidan av den blanketten, så att konsumenterna kan få en snabb överblick över all viktig information, även på en mobiltelefon. Om samtliga av de viktigaste inslagen inte kan visas på ett tydligt sätt på en sida bör de visas i den första delen av blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation på högst två sidor. Informationen i den blanketten bör vara tydlig, lättläst och anpassad med hänsyn till vissa de tekniska begränsningarna hos vissa medier, såsom skärmar för mobiltelefoner. Den bör visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna, för att säkerställa att alla konsumenter kan få tillgång till information på lika villkor och i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70).

- (38) För att säkerställa största möjliga öppenhet och jämförbarhet bör förhandsinformationen särskilt inbegripa uppgifter om den effektiva räntan för krediten, som bör beräknas på samma sätt inom hela unionen. Eftersom den effektiva räntan i detta skede endast kan anges med hjälp av ett exempel, bör exemplet i fråga vara representativt. Det bör därför stämma överens exempelvis med den genomsnittliga löptiden och det totala belopp som beviljats för den typ av kreditavtal som övervägs samt i tillämpliga fall med de varor som köpts. När det representativa exemplet fastställs bör hänsyn även tas till hur frekventa vissa typer av kreditavtal är på en bestämd marknad. Vad gäller kreditränta, avbetalningarnas periodicitet och räntekapitalisering bör kreditgivaren använda sin sedvanliga beräkningsmetod för den aktuella konsumentkrediten. Om förhandsinformation ges mindre än en dag innan konsumenten blir bunden av ett kreditavtal eller ett krediterbudande bör kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren mellan en och sju dagar efter det att avtalet ingåtts eller, i tillämpliga fall, efter det att konsumenten lämnat in det bindande krediterbudandet, påminna konsumenten om möjligheten att fråntråda kreditavtalet.
- (39) Konsumentens sammanlagda kreditkostnad bör omfatta alla kostnader, inklusive ränta, provision, skatter, avgifter till kreditförmedlare och andra avgifter som konsumenten måste betala i samband med kreditavtalet med undantag av notariatsavgifter. Kreditgivares faktiska vetskap om kostnaderna bör bedömas objektivt med beaktande av de krav på professionalism som fastställs i detta direktiv.
- (40) Kreditavtal i vilka krediträntan återkommande är föremål för en översyn i enlighet med förändringar i en referensränta som anges i kreditavtalet bör inte anses som kreditavtal med fast kreditränta.
- (41) Medlemsstaterna bör kunna behålla eller införa nationella bestämmelser som förbjuder kreditgivaren att kräva att konsumenten i samband med kreditavtalet öppnar ett bankkonto eller ingår ett avtal som avser någon annan kompletterande tjänst eller betalar kostnader eller avgifter för sådana bankkonton eller andra kompletterande tjänster. I de medlemsstater där sådana kombinerade erbjudanden är tillåtna bör konsumenterna, innan kreditavtalet ingås, upplysas om varje kompletterande tjänst som krävs för att över huvud taget få tillgång till krediten eller om de villkor som marknadsförs. Kostnaderna för dessa kompletterande tjänster bör inbegripas i den totala kostnaden för krediten. Alternativt, om dessa kostnader inte kan fastställas i förväg, bör konsumenterna innan avtalet ingås ges lämplig upplysning om att sådana kostnader uppkommer. Kreditgivare bör förmodas ha vetskap om kostnaderna för de kompletterande tjänster som de för egen eller för en tredje parts räkning erbjuder konsumenterna, om inte priset är avhängigt konsumenternas specifika förhållanden eller omständigheter.
- (42) För särskilda kreditavtal är det emellertid lämpligt att begränsa kraven på förhandsinformation, med hänsyn till den särskilda karaktären hos dessa typer av kreditavtal, i syfte att säkra ett tillräckligt konsumentskydd samtidigt som reglerna inte blir alltför betungande för kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare.
- (43) Konsumenter bör ges utförlig information innan ett kreditavtal ingås, oavsett om en kreditförmedlare är delaktig i att marknadsföra krediten eller inte. Därför bör kraven på förhandsinformation i allmänhet vara tillämpliga även på kreditförmedlare. Om varu- eller tjänsteleverantörer bara medverkar subsidiärt som kreditförmedlare är det emellertid inte lämpligt att ålägga dem en rättslig skyldighet att ge förhandsinformation enligt detta direktiv. Varu- eller tjänsteleverantörer kan till exempel anses medverka subsidiärt som kreditförmedlare om deras verksamhet som kreditförmedlare inte utgör huvudsyftet med deras handels-, närings- eller yrkesverksamhet. I sådana fall uppnås ändå en tillräcklig konsumentskyddsnivå eftersom kreditgivaren bör vara ansvarig för att säkerställa att konsumenten får en fullständig förhandsinformation, antingen genom kreditförmedlaren, om kreditgivaren och kreditförmedlaren har enats om detta, eller på något annat lämpligt sätt.
- (44) Medlemsstaterna bör ha möjlighet att reglera huruvida den information som tillhandahålls till konsumenten av kreditgivaren eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren innan kreditavtalet ingås ska vara bindande och hur länge kreditgivaren i så fall är bunden av den.

- (45) Även om konsumenten får den förhandsinformation som krävs kan de behöva ytterligare hjälp att välja vilket av de föreslagna kreditavtalen som bäst lämpar sig för just dennes behov och ekonomiska situation. Därför bör medlemsstaterna innan ett kreditavtal ingås säkerställa att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare ger sådan hjälp med de kreditprodukter som de erbjuder konsumenten, genom att på ett adekvat sätt kostnadsfritt förklara den relevanta informationen, inbegripet i synnerhet de föreslagna produkternas huvudsakliga egenskaper, för konsumenten på ett avpassat sätt så att konsumenten kan förstå de konsekvenser som kreditprodukterna kan få för dennes ekonomiska situation, inbegripet rättsliga och finansiella konsekvenser som kan bli följden av att avtalsförpliktelserna inte fullgörs på ett korrekt sätt. Kreditgivare och i tillämpliga fall kreditförmedlare bör anpassa sättet på vilket dessa förklaringar ges till de förhållanden som råder vid krediterbudandet och konsumentens behov av hjälp, med beaktande av konsumentens kunskap och erfarenhet vad gäller kredit och de enskilda kreditprodukternas beskaffenhet. Sådana förklaringar bör inte i sig utgöra en personlig rekommendation. Medlemsstaterna bör kunna kräva att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare dokumenterar i vilken form och när sådana förklaringar tillhandahållits till konsumenten.
- (46) Såsom framhålls i kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (*rättsakt om artificiell intelligens*), offentliggjord den 21 april 2021, kan system för artificiell intelligens (AI) enkelt användas inom många olika ekonomiska sektorer och samhällssektorer, inklusive över gränser, och cirkulera i hela unionen. I detta sammanhang bör kreditgivare och kreditförmedlare när de avpassar priset på sina erbjudanden till specifika konsumenter eller specifika grupper av konsumenter på grundval av automatiserat beslutsfattande tydligt informera konsumenterna om att det pris som anges har avpassats på grundval av automatiserad databehandling av personuppgifter inklusive härledda uppgifter, så att de kan ta hänsyn till eventuella risker när de fattar sitt köpbeslut. Enligt artikel 14.2 f i förordning (EU) 2016/679 är kreditgivare och kreditförmedlare också skyldiga att informera de konsumenter som erhåller erbjudandet om vilka uppgiftskällor som använts för att avpassa erbjudandet.
- (47) Det är viktigt att förhindra bruk som att koppla samman vissa produkter, som kan få konsumenter att ingå kreditavtal som inte är i deras bästa intresse, utan att för den skull begränsa möjligheten att erbjuda produkter i paket, som kan vara gynnsamt för konsumenter. Medlemsstaterna bör dock fortsätta att nära övervaka marknaderna för finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag för att säkerställa att paketeringsförfaranden inte snedvrider konsumenternas val eller konkurrensen. Kopplingsförbehåll bör, som allmän regel, inte tillåtas såvida det inte är så att den finansiella tjänst eller produkt som erbjuds tillsammans med kreditavtalet inte kan erbjudas separat eftersom den utgör en integrerad del av krediten, såsom är fallet exempelvis i fråga om en kontokredit. Även om en kreditgivare, med beaktande av proportionalitetsöverväganden, bör kunna kräva att konsumenten har en relevant försäkring för att garantera återbetalningen av krediten eller för att försäkra säkerhetens värde, bör konsumenten ha möjlighet att välja sin egen försäkringsgivare. Detta bör inte påverka de kreditvillkor som fastställts av kreditgivaren, förutsatt att den berörda leverantörens försäkring har en likvärdig garantinivå som den försäkring som föreslås eller erbjuds av kreditgivaren. Vidare bör medlemsstaterna ha möjlighet att helt eller delvis standardisera det skydd som ges genom försäkringsavtal så att det blir lättare att jämföra olika erbjudanden för konsumenter som vill göra en sådan jämförelse. För att konsumenten ska få extra tid på sig att jämföra försäkringserbjudanden innan denne köper en försäkring bör medlemsstaterna kräva att konsumenten får minst tre dagar på sig att jämföra försäkringserbjudanden med anknytning till kreditavtalet utan att erbjudandet ändras, och att konsumenten informeras om detta. Konsumenter bör kunna teckna en försäkring före utgången av denna tredagarsperiod om de uttryckligen begär att få göra det.
- (48) Många canceröverlevare upplever på grund av sin sjukdomshistorik ofta orättvis behandling när de försöker få tillgång till finansiella tjänster. De ställs ofta inför förhindrande höga försäkringspremier, trots att de har varit botade i många år, eller till och med årtionden. För att ge konsumenter som överlevt cancer lika tillgång till försäkringar i samband med kreditavtal bör medlemsstaterna kräva att försäkringsavtalen inte baseras på personuppgifter om konsumenters diagnos av onkologiska sjukdomar efter en relevant tidsperiod efter det att den medicinska behandlingen av dessa konsumenter har avslutats. Den tidsperiod som fastställs av medlemsstaterna bör inte överstiga 15 år räknat från när den medicinska behandlingen av konsumenten avslutades.
- (49) Kreditavtal och kompletterande tjänster bör presenteras på ett tydligt och öppet sätt. Det bör inte vara möjligt att underförstått sluta sig till att konsumenten samtycker till att ingå ett kreditavtal eller köpa kompletterande tjänster. Konsumentens samtycke till att ingå ett avtal bör alltid vara en tydlig bekräftande handling som gör det möjligt att fastställa att konsumenten lämnat ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt godkännande. I detta sammanhang bör tystnad, passivitet eller standardalternativ såsom på förhand ikryssade rutor inte anses utgöra samtycke från konsumentens sida.

- (50) Rådgivning i form av personliga rekommendationer, dvs. rådgivningstjänster, är en verksamhet som kan kombineras med andra aspekter av att bevilja eller förmedla kredit. För att kunna förstå beskaffenheten hos de tjänster som tillhandahålls till dem bör konsumenter därför upplysas om vad som utgör sådana rådgivningstjänster och huruvida rådgivningstjänster tillhandahålls eller kan tillhandahållas. Med tanke på den vikt som konsumenter fäster vid användningen av termerna *rådgivning* och *rådgivare* bör medlemsstaterna ha rätt att förbjuda användningen av dessa termer, eller liknande termer, om kreditgivare eller kreditförmedlare tillhandahåller sådana rådgivningstjänster till konsumenter. Det är lämpligt att säkerställa att medlemsstaterna inför skyddsåtgärder för fall där rådgivning beskrivs som oberoende, för att säkerställa att det produktutbud som övervägs och ersättningsarrangemangen motsvarar konsumenternas förväntningar på sådan rådgivning. Vid tillhandahållande av rådgivningstjänster bör kreditgivarna eller kreditförmedlarna ange om rekommendationen endast kommer att baseras på deras eget produktutbud eller på ett brett produktutbud från hela marknaden, så att konsumenten kan förstå grunden för rekommendationen. Vidare bör kreditgivaren och kreditförmedlaren ge en indikation på storleken på den avgift som ska betalas av konsumenten för rådgivningstjänster eller, om beloppet inte kan fastställas då informationen ska lämnas, den metod med vilken avgiften beräknas. Rådgivning bör alltid ges i konsumentens bästa intresse, genom att rådgivarna informerar sig om konsumentens behov och omständigheter, och rekommenderar kreditavtal som är anpassade till konsumentens behov, ekonomiska situation och personliga förhållanden, med beaktande av målet att minimera uteblivna och försenade betalningar. Dessutom bör ett tillräckligt stort antal kreditavtal i rådgivarens produktutbud beaktas vid rådgivningen.
- (51) Beviljande av kredit utan konsumentens föregående beställning kan i vissa fall förknippas med metoder som är skadliga för konsumenten. Därför bör beviljande av kredit utan föregående beställning, inklusive översändande av icke beställda förhandsgodkända kreditkort till konsumenter, ensidigt införande av en ny kontokredit eller överskridande eller ensidig höjning av gränsen för en konsuments kontokredit, överskridande eller kreditkort, förbjudas. Det bör även vara förbjudet att på eget initiativ bevilja kredit i form av avtal utanför fasta affärslokaler enligt definitionen i artikel 2.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU ⁽¹⁾. Förbudet mot beviljande av kredit utan föregående beställning bör inte hindra kreditgivare och kreditförmedlare från att göra reklam för eller erbjuda kredit inom ramen för en affärsförbindelse i enlighet med unionsrätten om konsumentskydd och med nationella åtgärder i enlighet med unionsrätten, inbegripet reklam för och erbjudande av kredit på försäljningsstället för att finansiera köp av en vara eller en tjänst.
- (52) Medlemsstaterna kan erbjuda konsumenter möjlighet att rikta proportionella och effektiva anspråk mot kreditgivare eller kreditförmedlare i händelse av bristande efterlevnad av detta direktiv i enlighet med nationell rätt. Dessa anspråk skulle kunna medföra skadestånd och en minskning av konsumentens sammanlagda kreditkostnad eller uppsägning av kreditavtalet.
- (53) Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att främja ansvarsfulla metoder under kreditförbindelsens alla skeden med beaktande av de särskilda förhållanden som råder på deras kreditmarknad. Dessa åtgärder bör kunna inbegripa till exempel konsumentupplysning och konsumentutbildning, inklusive varningar avseende riskerna för betalningsinställelse och överskuldssättning. På en expanderande kreditmarknad är det särskilt viktigt att kreditgivare inte ägnar sig åt oansvarig utlåning eller ger krediter utan föregående kreditprövning. Medlemsstaterna bör utöva den tillsyn som krävs för att undvika ett sådant beteende från kreditgivarnas sida och fastställa nödvändiga sanktioner mot sådant beteende. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om kreditrisk i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU ⁽²⁾ bör det åligga kreditgivarna att individuellt kontrollera konsumentens kreditvärdighet. I detta syfte bör kreditgivare ha rätt att använda information som tillhandahållits av konsumenten inte endast i samband med att det berörda kreditavtalet upprättades, utan även under en affärsförbindelse som pågår över längre tid. Konsumenter bör också iaktta försiktighet och uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

- (54) Det är av avgörande vikt att konsumentens förmåga och benägenhet att återbetala krediten bedöms och kontrolleras innan ett kreditavtal ingås. Denna kreditprövning bör vara proportionell och göras i konsumentens intresse för att förhindra oansvarig utlåning och överskuldssättning samt beakta alla nödvändiga och relevanta faktorer som skulle kunna påverka konsumentens förmåga att återbetala krediten. Återbetalningsplanen bör anpassas till konsumentens särskilda behov och återbetalningsförmåga. I fall där kreditansökan lämnas in gemensamt av mer än en konsument kan kreditprövningen göras på grundval av den gemensamma återbetalningsförmågan. En positiv bedömning bör inte påverka kreditgivarens avtalsfrihet när det gäller beviljande av kredit. Medlemsstaterna bör kunna utfärda ytterligare vägledning om andra kriterier och metoder för att bedöma en konsumenters kreditvärdighet, till exempel genom att fastställa tak för belåningsgrad eller för förhållandet mellan lån och inkomst.
- (55) Kreditprövningen bör grunda sig på uppgifter om konsumentens finansiella och ekonomiska situation. Sådana uppgifter bör vara nödvändiga och stå i proportion till kreditens art, varaktighet, värde och risker för konsumenten, i linje med den princip om uppgiftsminimering som fastställs i förordning (EU) 2016/679, och bör vara relevanta, fullständiga och korrekta. Dessa uppgifter bör åtminstone inkludera konsumentens inkomster och utgifter, inbegripet lämplig hänsyn till konsumentens befintliga skyldigheter, bland annat levnadskostnaderna för konsumenten och konsumentens hushåll, samt konsumentens finansiella skulder. Denna information bör inte inkludera särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1 i förordning (EU) 2016/679, såsom hälsouppgifter, inbegripet uppgifter om cancer, eller information som erhållits från sociala nätverk. Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 29 maj 2020 för utfärdande och övervakning av lån ger vägledning om vilka kategorier av uppgifter som får användas för behandling av personuppgifter för kreditvärdighetsändamål, däribland bevis på inkomst eller andra källor till återbetalning samt information om finansiella tillgångar och skulder eller om andra finansiella åtaganden. Konsumenterna bör lämna information om sin finansiella och ekonomiska situation för att underlätta kreditprövningen. Krediten bör endast göras tillgänglig för konsumenten om resultatet av kreditprövningen visar att de skuldförbindelser som följer av kreditavtalet sannolikt kommer att kunna återbetalas på det sätt som krävs enligt det avtalet. Vid bedömningen av konsumentens utsikter att uppfylla sina skyldigheter enligt kreditavtalet bör kreditgivaren ta hänsyn till relevanta faktorer och särskilda omständigheter, till exempel, men inte begränsat till, när det gäller kredit som beviljas i enlighet med detta direktiv för att finansiera studier eller täcka särskilda hälso- och sjukvårdskostnader, förekomsten av tillräckliga belägg för att sådan kredit kommer att ge konsumenten framtida inkomster, eller förekomsten av säkerheter eller andra former av garantier som konsumenten kan tillhandahålla som säkerhet för krediten.
- (56) I kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (*rättsakt om artificiell intelligens*) fastställs att AI-system som används för att utvärdera fysiska personers kreditbetyg eller kreditvärdighet bör klassificeras som AI-system med hög risk, eftersom de avgör dessa personers tillgång till finansiella resurser eller väsentliga tjänster såsom bostäder, el och telekommunikationstjänster. Med hänsyn till dessa höga insatser bör konsumenten, när kreditprövningen inbegriper automatiserad behandling av uppgifter, ha rätt att erhålla ett mänskligt ingripande från kreditgivaren. Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 bör konsumenten ha rätt att få en meningsfull och begriplig förklaring av den bedömning som gjorts och av hur den automatiserade behandlingen av uppgifter fungerar, inbegripet de viktigaste variablerna, logiken och riskerna, samt rätt att uttrycka sin ståndpunkt och begära en granskning av kreditprövningen och en översyn av beslutet om huruvida kredit ska beviljas. Konsumenten bör ha rätt att bli informerad om dessa rättigheter efter att ha informerats på vederbörligt sätt om förfarandet för detta. Möjligheten att begära en granskning av den ursprungliga bedömningen och beslutet bör inte nödvändigtvis leda till att konsumenten beviljas kredit.
- (57) För att bedöma en konsumenters kreditvärdighet bör kreditgivaren även göra sökningar i kreditdatabaser. De rättsliga och faktiska omständigheterna kan kräva att sådana sökningar görs i olika omfattning. För att undvika snedvridning av konkurrensen mellan kreditgivare bör de som övervakas och fullt ut uppfyller kraven i förordning (EU) 2016/679 ha tillgång till privata eller offentliga kreditdatabaser om konsumenter i en medlemsstat där de inte är etablerade på villkor som inte är diskriminerande i förhållande till kreditgivare som är etablerade i den medlemsstaten. Medlemsstaterna bör underlätta gränsöverskridande tillgång till privata eller offentliga databaser, i enlighet med förordning (EU) 2016/679. För att öka ömsesidigheten bör kreditdatabaser åtminstone innehålla information om konsumenters försenade återbetalningar av krediten, om typen av kredit och om kreditgivarens identitet, i enlighet med unionsrätten och nationell rätt. Kreditgivare och kreditförmedlare bör inte behandla särskilda kategorier av uppgifter, såsom hälsouppgifter som avses i artikel 9.1 i förordning (EU) 2016/679, eller information som erhållits från sociala nätverk, eftersom varken dessa kategorier av uppgifter eller sådan information bör användas för att bedöma konsumenters kreditvärdighet. Kreditdatabasleverantörer bör ha rutiner för att säkerställa att informationen

i deras databaser är aktuell och korrekt. Om kreditansökan avslås på grundval av en sökning i en databas bör kreditgivarna utan onödigt dröjsmål och kostnadsfritt informera konsumenterna om resultatet av sökningen med uppgifter om den databas där sökningen skett samt de kategorier av uppgifter som beaktats. För att säkerställa konsumenternas medvetenhet bör medlemsstaterna dessutom se till att konsumenterna i god tid och inom 30 dagar efter registreringen informeras om registreringen av eventuella utestående kreditfordringar i en databas, till exempel genom att skicka en varning till dem via e-post med uppmaning om att få tillgång till databasen för att se sin egen information om försenade betalningar av krediter.

- (58) Detta direktiv bör inte reglera avtalsrättsliga frågor om kreditavtals giltighet. Medlemsstaterna bör därför inom det området kunna behålla eller införa nationella bestämmelser som är förenliga med unionsrätten. Medlemsstaterna bör kunna reglera den rättsliga ordningen för ett erbjudande att ingå kreditavtal, särskilt när erbjudandet ska ges och den period under vilken det är bindande för kreditgivaren. Om ett sådant erbjudande ges vid samma tidpunkt som tillhandahållandet av förhandsinformation i enlighet med detta direktiv, bör ett sådant erbjudande i likhet med eventuell ytterligare information som kreditgivaren vill tillhandahålla till konsumenten, ges i ett separat dokument. Detta separata dokument kan bifogas blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation.
- (59) Kreditavtalet bör innehålla all nödvändig information på ett klart och kortfattat sätt så att konsumenten kan få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter enligt det avtalet.
- (60) Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 93/13/EEG och de skyldigheter innan avtalet ingås som gäller enligt det här direktivet, och i syfte att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, bör konsumenten i god tid och före eventuella ändringar av villkoren i kreditavtalet få tillgång till en beskrivning av de föreslagna ändringarna och, i tillämpliga fall, av behovet av konsumentens samtycke eller en förklaring av de ändringar som införts genom lag, tillsammans med tidsplanen för genomförandet av dessa ändringar och konsumentens möjligheter att göra invändningar samt den tidsperiod inom vilken konsumenten kan lämna in en invändning och namn på och adress till den behöriga myndighet där invändningen kan lämnas in. Ändringen av ett kreditavtal bör inte påverka någon konsumenträttighet, inbegripet rätten till information enligt det här direktivet. Detta bör inte påverka tillämpningen av unionsrätt eller nationella bestämmelser om tillåtlighet, villkor och giltighet för avtalsändringar.
- (61) För att säkra full insyn bör konsumenten upplysas om krediträntan både innan avtal ingås och i samband med att kreditavtalet ingås. Under avtalstiden bör konsumenten vidare upplysas om ändringar av den rörliga krediträntan och om de ändringar av betalningarna som dessa ändringar leder till. Detta bör inte påverka de bestämmelser i nationell rätt som inte är relaterade till konsumentinformation och som avser villkor för eller konsekvenser av ändringar, utom sådana som avser betalningar, av krediträntor och andra ekonomiska villkor som styr krediten, till exempel regler om att kreditgivaren har rätt att ändra krediträntan enbart när det finns giltigt skäl för detta eller att det står konsumenten fritt att säga upp kreditavtalet om krediträntan eller andra särskilda ekonomiska villkor avseende krediten ändras.
- (62) Kontokrediter och överskridanden är allt vanligare former av konsumentkrediter. Det finns därför ett behov att reglera dessa finansiella produkter för att öka konsumentskyddet och undvika överskuldssättning. Det finns en risk för att konsumenterna inte kommer att kunna betala om kreditgivarna beslutar att begära omedelbar återbetalning. Konsumenträttigheter när det gäller kontokrediter och överskridanden bör därför fastställas i detta direktiv.
- (63) I händelse av ett betydande överskridande under en period som överstiger en månad bör kreditgivaren utan dröjsmål informera konsumenten om överskridandet, inbegripet det berörda beloppet, krediträntan samt de straffavgifter, dröjsmålsavgifter eller den dröjsmålsränta som eventuellt tillämpas. Vid regelbundna överskridanden bör kreditgivaren erbjuda konsumenten rådgivningstjänster, om sådana finns tillgängliga, för att hjälpa konsumenten att hitta billigare alternativ och hänvisa konsumenten till skuldrådgivningstjänster.

- (64) Konsumenter bör ha ångerrätt utan att detta leder till sanktioner och utan att behöva lämna en motivering. För att öka rättssäkerheten bör dock ångerfristen under alla omständigheter löpa ut 12 månader och 14 dagar efter ingåendet av kreditavtalet om konsumenten inte har fått avtalsvillkoren och informationen i enlighet med detta direktiv. Ångerfristen bör inte löpa ut om konsumenten inte har informerats om sin ångerrätt.
- (65) Om en konsument frånträder ett kreditavtal genom vilket denne har erhållit varor, särskilt vad gäller avbetalningsköp eller ett hyres- eller leasingavtal med förvärvsskyldighet, bör detta direktiv inte påverka tillämpningen av någon bestämmelse i medlemsstaterna i frågor som rör återlämnande av varor eller frågor med sådan anknytning.
- (66) I vissa fall föreskrivs redan i nationell rätt att medel inte kan göras tillgängliga för konsumenterna före utgången av en viss tidsfrist. Konsumenterna kan i dessa fall ha ett önskemål om att säkerställa att de får den köpta varan eller tjänsten tidigt. I fall av kombinerade kreditavtal bör medlemsstaterna därför undantagsvis ha möjlighet att föreskriva att om konsumenterna uttryckligen önskar tidig leverans av de köpta varorna eller tjänsterna kan fristen för att utöva ångerrätten förkortas till att bli samma frist som den före vilken medel inte kan göras tillgängliga.
- (67) Vad gäller kombinerade kreditavtal är köpet av varor eller tjänster och det kreditavtal som ingås i detta syfte ömsesidigt beroende av varandra. Om konsumenten på grundval av unionsrätten utövar ångerrätten när det gäller köpeavtalet bör konsumenten därför inte längre vara bunden av det kombinerade kreditavtalet. Detta bör inte påverka nationell rätt i fråga om kombinerade kreditavtal i sådana fall där ett köpeavtal har blivit ogiltigt eller om konsumenten har utövat sin ångerrätt enligt nationell rätt. Inte heller bör det påverka konsumenters rättigheter enligt nationell rätt enligt vilken inga åtaganden mellan en konsument och en varu- eller tjänsteleverantör eller betalningar mellan dessa personer får göras så länge som konsumenten inte har tecknat kreditavtalet i syfte att finansiera köpet av varor eller tjänster.
- (68) De avtalslutande parterna bör ha rätt att på sedvanligt sätt säga upp ett kreditavtal med obestämd löptid. Om så avtalats i kreditavtalet bör kreditgivaren dessutom ha rätt att av objektiva motiverade skäl upphäva konsumentens rätt att utnyttja ett kreditavtal med obestämd löptid. Sådana skäl kan exempelvis inbegripa misstanke om utnyttjande utan tillstånd eller bedrägligt utnyttjande av krediten eller en betydande ökning av risken för att konsumenten inte kommer att kunna fullfölja sin skyldighet att betala tillbaka krediten. Detta direktiv bör inte påverka nationell avtalsrätt som reglerar de avtalslutande parternas rätt att säga upp kreditavtalet på grund av avtalsbrott.
- (69) På vissa villkor bör konsumenten tillåtas att rikta anspråk mot kreditgivaren när det gäller problem som rör köpeavtalet. Medlemsstaterna bör emellertid fastställa i vilken utsträckning och på vilka villkor konsumenten först måste rikta dessa anspråk mot varu- eller tjänsteleverantören, särskilt genom att vidta rättsliga åtgärder mot varu- eller tjänsteleverantören, innan anspråk kan riktas mot kreditgivaren. Konsumenter bör inte berövas sina rättigheter enligt nationell rätt om solidariskt ansvar för varu- eller tjänsteleverantören och för kreditgivaren.
- (70) Konsumenten bör ha rätt att återbetala sin skuld innan den förfallit till betalning enligt kreditavtalet. I enlighet med Europeiska unionens domstols tolkning i målet Lexitor⁽¹³⁾ omfattar konsumentens rätt till en nedsättning av den sammanlagda kreditkostnaden vid förtidsåterbetalning av krediten samtliga kostnader som påförts konsumenten. Nedsättningen av konsumentens sammanlagda kreditkostnad bör stå i proportion till kreditavtalets återstående löptid och bör även omfatta kostnader som inte är beroende av det kreditavtalets löptid, inbegripet kostnader som är helt uttömda vid tidpunkten för beviljandet av krediten. Skatter och avgifter som tas ut av och betalas direkt till en tredje part och som inte är beroende av kreditavtalets löptid bör dock inte beaktas vid beräkningen av nedsättningen, eftersom dessa kostnader inte påförs av kreditgivaren och därför inte kan ändras ensidigt av kreditgivaren. Avgifter som en kreditgivare tar ut till förmån för en tredje part bör däremot beaktas vid beräkningen

⁽¹³⁾ Domstolens dom av den 11 september 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

av nedsättningen. Vid förtidsåterbetalning bör kreditgivaren ha rätt till ersättning för sådana kostnader som har direkt samband med förtidsåterbetalningen, med beaktande även av eventuella besparingar som kreditgivaren därmed gör. För att fastställa beräkningsmetoden för ersättningen är det emellertid viktigt att flera principer följs. Beräkningen av kreditgivarens ersättning bör vara överskådlig och begriplig för konsumenter redan innan avtalet ingås och i varje fall under fullgörandet av kreditavtalet. Beräkningsmetoden bör dessutom vara enkel att tillämpa för kreditgivare, och de behöriga myndigheternas tillsyn över ersättningen bör underlättas. Av dessa skäl och eftersom en konsumentkredit, på grund av dess löptid och omfattning, inte finansieras genom en långsiktig finansieringsmekanism, bör taket för ersättningen fastställas genom ett schablonbelopp. Denna lösning återspeglar det som är utmärkande för konsumentkrediter och bör inte påverka lösningar som valts med avseende på andra produkter vilka finansieras genom en långsiktig finansieringsmekanism, såsom inlåningslånen med fast ränta.

- (71) Medlemsstaterna bör ha rätt att föreskriva att ersättningen för förtidsåterbetalning kan utkrävas av kreditgivaren endast under förutsättning att det belopp som ska återbetalas inom tolv månader överskrider ett tröskelvärde som fastställs av medlemsstaterna. När detta tröskelvärde, vilket inte bör överstiga 10 000 EUR, fastställs bör medlemsstaterna beakta det genomsnittliga beloppet för konsumentkrediter på deras marknad.
- (72) För att främja upprättandet av en väl fungerande inre marknad och garantera en hög skyddsnivå för konsumenter i hela unionen är det nödvändigt att säkerställa att uppgifter om den effektiva räntan kan jämföras inom hela unionen.
- (73) I flera medlemsstater är det vanligt att det fastställs tak för krediträntor, effektiva räntor eller för konsumentens sammanlagda kreditkostnad. Ett sådant system har visat sig vara fördelaktigt för att skydda konsumenter mot alltför höga krediträntor, effektiva räntor eller sammanlagda kreditkostnader för konsumenten. I detta avseende bör medlemsstaterna kunna behålla sin nuvarande rättsliga ordning. I ett försök att öka konsumentskyddet utan att införa onödiga begränsningar för medlemsstaterna bör det finnas adekvata åtgärder, såsom avseende tak eller ockerräntor, som effektivt förhindrar missbruk och som säkerställer att konsumenterna inte debiteras alltför höga krediträntor, effektiva räntor eller sammanlagda kreditkostnader för konsumenten.
- (74) För att säkerställa öppenhet bör kommissionen göra sådana åtgärder som införts av medlemsstaterna allmänt tillgängliga, i en kortfattad och tydlig form.
- (75) Det finns stora skillnader i lagstiftningen i de olika medlemsstaterna när det gäller de affärsmetoder som tillämpas vid beviljande av kreditavtal. Med beaktande av den mångfald av olika typer av aktörer som arbetar med kreditförmedling är vissa standarder på unionsnivå väsentliga för att säkerställa en hög nivå av professionalism och service.
- (76) Det tillämpliga unionsregelverket bör ge konsumenter förtroende för att kreditgivare och kreditförmedlare tar hänsyn till konsumentens intresse, inbegripet deras eventuella sårbarhet och svårigheter att förstå produkten, med utgångspunkt i den information som finns tillgänglig för kreditgivaren eller kreditförmedlaren vid den berörda tidpunkten och på grundval av rimliga antaganden om riskerna för konsumentens situation under löptiden för det föreslagna kreditavtalet. Kravet att säkra en hög grad av rättvisa, ärlighet och professionalism inom branschen, vilket även inbegriper ansvarsfullt beteende för att undvika metoder som har en negativ inverkan på konsumenter, och lämplig hantering av intressekonflikter, inbegripet dem till följd av ersättningar, samt att ge rådgivning i konsumentens bästa intresse, är viktiga aspekter när det gäller att säkerställa ett sådant konsumentförtroende.
- (77) Det är lämpligt att se till att relevant personal hos kreditgivare och kreditförmedlare har en lämplig kunskaps- och kompetensnivå för att uppnå en hög nivå av professionalism. Det bör därför ställas krav på att kreditgivare och kreditförmedlare styrker relevant kunskap och kompetens på företagsnivå, på grundval av minimikraven för kunskap och kompetens. Medlemsstaterna bör kunna införa eller behålla sådana krav på enskilda fysiska personer och anpassa minimikraven för kunskap och kompetens till de olika typerna av kreditgivare och kreditförmedlare,

särskilt när de medverkar subsidiärt. Vid tillämpningen av detta direktiv bör personal som direkt deltar i verksamhet enligt detta direktiv omfatta både frontoffice- och backoffice-personal, inbegripet ledningspersonal och, i tillämpliga fall, styrelseledamöter hos kreditgivare och kreditförmedlare, som spelar en viktig roll i kreditavtalsprocessen. Personer som utför stöduppgifter utan koppling till kreditavtalsprocessen, inbegripet personal som arbetar med personalfrågor och it-personal, bör inte betraktas som personal enligt detta direktiv. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att öka medvetenheten om kraven i detta direktiv hos små och medelstora företag som är kreditgivare eller kreditförmedlare, och underlätta deras efterlevnad av kraven, till exempel i form av informationskampanjer, användarguider och program för utbildning av anställda.

- (78) För att öka konsumenternas förmåga att fatta välgrundade beslut om att ta lån och sköta skulder på ett ansvarsfullt sätt bör medlemsstaterna främja åtgärder till stöd för utbildning av konsumenter i fråga om ansvarsfullt låntagande och skuldhantering, särskilt avseende konsumentkreditavtal samt om allmän budgetförvaltning. En sådan skyldighet skulle kunna uppfyllas med beaktande av den ram för finanskunskap som utarbetats av unionen tillsammans med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling. Det är särskilt viktigt att ge vägledning åt konsumenter som, särskilt genom digitala verktyg, utnyttjar konsumentkredit för första gången. I det avseendet bör kommissionen redovisa exempel på bästa praxis för att underlätta vidareutveckling av åtgärder för att öka konsumenternas ekonomiska medvetenhet. Kommissionen skulle kunna offentliggöra sådana exempel på bästa praxis i samordning med liknande rapporter som utarbetas gällande andra unionslagstiftningsakter. Vid utarbetandet och främjandet av dessa åtgärder bör medlemsstaterna samråda med berörda parter, däribland konsumentorganisationer. En sådan skyldighet bör inte hindra medlemsstaterna från att tillhandahålla ytterligare finansiell utbildning.
- (79) Med hänsyn till de betydande konsekvenserna av verkställighetsförfarandena för kreditgivare och konsumenter, och potentiellt för den finansiella stabiliteten, är det nödvändigt att kreditgivare i ett tidigt skede hanterar nya kreditrisker på ett proaktivt sätt och inför nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de, när så är lämpligt, medger skäliga anstånd innan verkställighetsförfaranden inleds. När kreditgivaren beslutar huruvida det är lämpligt att vidta anståndsåtgärder, eller om det är motiverat att erbjuda dem upprepade gånger, bör hänsyn bland annat tas till konsumentens individuella omständigheter, såsom konsumentens intressen och rättigheter, förmåga att återbetala krediten och behov vad gäller att täcka rimliga levnadskostnader, och kreditgivaren bör begränsa kostnaderna för konsumenterna i händelse av betalningsförsummelse. I synnerhet när konsumenten inte svarar på kreditgivarens erbjudande inom rimlig tid bör kreditgivaren inte vara skyldig att på nytt erbjuda anståndsåtgärder. Medlemsstaterna bör inte förhindra parterna i ett kreditavtal från att uttryckligen komma överens om att överföring till kreditgivaren av varor som omfattas av ett kombinerat kreditavtal eller av intäkter från försäljningen av sådana varor är tillräckligt för att återbetala krediten.
- (80) När anståndsåtgärder anses lämpliga bör de inbegripa en ändring av villkoren i det ursprungliga kreditavtalet och kan de bland annat inbegripa en fullständig eller partiell refinansiering av ett kreditavtal. Ändringen av dessa villkor kan omfatta bland annat förlängning av kreditavtalets löptid, ändring av typen av kreditavtal, betalningsanstånd för samtliga eller vissa delbetalningar under en period, sänkning av krediträntan, erbjudande av ett betalningsuppskov, partiella återbetalningar, valutaomräkning samt partiell skuldavskrivning och skuldkonsolidering. När anståndsåtgärder anses lämpliga bör kreditgivare inte vara skyldiga att göra en kreditprövning när de ändrar villkoren i kreditavtalet, såvida inte det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten höjs avsevärt när dessa villkor ändras. Skyldigheten att vidta anståndsåtgärder bör inte påverka tillämpningen av förfaranden enligt nationella regler om verkställighetsförfaranden, men medlemsstaterna bör se till att de anståndsåtgärder som föreskrivs i detta direktiv tillämpas korrekt.
- (81) Konsumenter som har svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden vinner på att få tillgång till specialiserad hjälp med att hantera sina skulder. Ekonomiska svårigheter omfattar en mängd olika situationer, till exempel, bland många andra, att ha skjutit upp återbetalningen av skulden i mer än 90 dagar. Syftet med skuldrådgivningstjänster är att hjälpa konsumenter med ekonomiska svårigheter och vägleda dem så att de i möjligaste mån kan betala tillbaka sina utestående skulder, samtidigt som de kan upprätthålla en rimlig levnadsstandard och värna om sin värdighet. Det individanpassade och oberoende stödet kan inbegripa juridisk rådgivning, penning- och skuldförvaltning samt socialt och psykologiskt stöd. Stödet bör tillhandahållas av professionella aktörer som inte är

kreditgivare, kreditförmedlare, leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, kreditförvärvare eller kreditförvaltare och som är oberoende av dem. Medlemsstaterna bör säkerställa att skuldrådgivningstjänster som tillhandahålls av oberoende professionella aktörer görs direkt eller indirekt tillgängliga, och med endast begränsade avgifter, för konsumenter. Dessa avgifter bör i princip endast täcka driftskostnader och inte medföra en onödig börda för de konsumenter som har eller kan ha svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden. Om möjligt hänvisas konsumenter som har svårt att betala sina skulder till skuldrådgivningstjänster innan verkställighetsförfaranden inleds. Skuldrådgivningstjänster bör vara lättillgängliga för konsumenter, med beaktande av exempelvis konsumenternas bosättningsort och även deras språk. Det står medlemsstaterna fritt att behålla eller införa särskilda krav för skuldrådgivningstjänster. Kreditgivare har en roll att spela när det gäller att förebygga överskuldssättning genom att tidigt upptäcka och stödja konsumenter som har ekonomiska svårigheter. Därför bör kreditgivare ha inrättat förfaranden och strategier för att upptäcka sådana konsumenter för att säkerställa att de på ett effektivt sätt kan hänvisa dem till lättillgängliga skuldrådgivningstjänster.

- (82) För att säkerställa öppenhet och stabilitet på marknaden, och i väntan på ytterligare harmonisering, bör medlemsstaterna se till att det vidtas lämpliga åtgärder för reglering av eller tillsyn över kreditgivare.
- (83) Medlemsstaterna bör säkerställa att kreditgivare och kreditförmedlare, inklusive andra tillhandahållare än kreditinstitut, omfattas av ett lämpligt godkännandeförfarande, som innefattar ett auktorisationsförfarande eller registrering av andra tillhandahållare än kreditinstitut och arrangemang för tillsyn av en behörig myndighet. Kravet på ett lämpligt godkännandeförfarande och på registrering bör inte vara tillämpligt på kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013⁽¹⁴⁾, som redan är föremål för ett auktorisationsförfarande enligt direktiv 2013/36/EU, eller betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366⁽¹⁵⁾, för de tjänster som avses i punkt 4 i bilaga I till direktiv (EU) 2015/2366, eller institut för elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG⁽¹⁶⁾, för beviljande av kredit som avses i artikel 6.1 första stycket b i direktiv 2009/110/EG. Detta bör inte påverka nationella godkännandeförfaranden och registrerings- och tillsynsarrangemang som införs för betalningsinstitut och institut för elektroniska pengar i syfte att lämna en kredit till konsumenter och som införs för kreditinstitut i syfte att utöva kreditförmedlingsverksamhet i överensstämmelse med unionsrätten.
- (84) Medlemsstaterna bör från kraven på godkännande och registrering kunna undanta varu- eller tjänsteleverantörer som uppfyller kraven för mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG⁽¹⁷⁾ och som bara medverkar subsidiärt som kreditförmedlare, eller som lämnar kredit i form av betalningsanstånd för köp av varor och tjänster som de själva erbjuder utan att en tredje part erbjuder kredit; detta gäller om krediten är ränte- och avgiftsfri, med undantag för begränsade avgifter på grund av sena betalningar i enlighet med nationell rätt. Detta möjliga undantag bör inte användas av stora företag för att undvika de krav på godkännande och registrering som fastställs i detta direktiv.
- (85) I detta direktiv regleras endast vissa av kreditförmedlarnas skyldigheter gentemot konsumenter. Medlemsstaterna bör därför kunna behålla eller införa ytterligare skyldigheter för kreditförmedlare, inbegripet de villkor enligt vilka en kreditförmedlare kan ta ut avgifter från en konsument som har anlitat den kreditförmedlarens tjänster.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁽¹⁷⁾ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (86) Överlåtelse av kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal bör inte få leda till att situationen försämras för konsumenten. Konsumenten bör också på lämpligt sätt underrättas om kreditavtalet överläts till tredje part. Om den ursprungliga kreditgivaren i överenskommelse med fordringsägaren fortsätter att handha krediten gentemot konsumenten, har emellertid konsumenten inget väsentligt intresse av att underrättas om överlåtelsen. En unionsrättslig skyldighet att informera konsumenten om överlåtelsen vore därför i sådana fall onödigt betungande.
- (87) Medlemsstaterna bör kunna behålla eller införa nationella regler om kollektiva former av kommunikation när detta är nödvändigt för effektivitet vid komplexa transaktioner som till exempel värdepapperisering eller avveckling av tillgångar vid obligatorisk administrativ avveckling av banker.
- (88) Konsumenter bör ha tillgång till adekvata, snabba och effektiva förfaranden för alternativ tvistlösning för tvister som kan uppstå till följd av de rättigheter och skyldigheter som avser kreditavtal, med anlitande av befintliga enheter i lämpliga fall. Sådan tillgång säkerställs redan genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU ⁽¹⁸⁾ i fråga om berörda avtalstvister. Konsumenter bör dock också ha tillgång till alternativa tvistlösningsförfaranden i händelse av tvister som uppkommer innan ett avtal ingås om rättigheter och skyldigheter som fastställs i det här direktivet, till exempel vad gäller krav på förhandsinformation, rådgivningstjänster och kreditprövning och även vad gäller information från kreditförmedlare som får ersättning av kreditgivare och därför inte har något direkt avtalsförhållande med konsumenterna. Sådana förfaranden för alternativ tvistlösning och de enheter som erbjuder dessa bör uppfylla de kvalitetskrav som fastställs genom direktiv 2013/11/EU.
- (89) Medlemsstaterna bör utse behöriga myndigheter med befogenhet att säkra kontrollen av efterlevnaden av detta direktiv och bör säkerställa att dessa behöriga myndigheter har utrednings- och verkställighetsbefogenheter samt tillräckliga resurser så att de kan fullgöra sitt uppdrag. Medlemsstaterna bör också kunna ge nationella myndigheter befogenhet att göra ingripanden på produktnivå när kreditprodukter är till skada för konsumenter och måste dras tillbaka. Medlemsstaterna bör beakta uppgifter om betalningsförsummelse per månad för olika typer av konsumentkreditprodukter som är relevanta för detta direktivs tillämpningsområde. Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör samarbeta med varandra när så krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.
- (90) Medlemsstaterna bör fastställa regler om sanktioner som är tillämpliga på överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att sanktionerna genomförs. Medlemsstaterna behåller rätten att välja sanktioner, men de sanktioner som föreskrivs bör vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna bör anmäla dessa regler och dessa åtgärder till kommissionen och bör utan dröjsmål anmäla varje följande ändring som påverkar dem.
- (91) De aktuella nationella reglerna om sanktioner varierar betydligt inom unionen. I synnerhet har inte samtliga medlemsstater säkerställt att effektiva, proportionella och avskräckande sanktionsavgifter kan åläggas näringsidkare som är ansvariga för utbredda överträdelse eller utbredda överträdelse med en unionsdimension. I vissa fall kan dessa näringsidkare även vara en grupp av företag. För att säkerställa att medlemsstaternas myndigheter kan ålägga effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för utbredda överträdelse och utbredda överträdelse med en unionsdimension som är föremål för samordnade utrednings- och tillsynsåtgärder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 ⁽¹⁹⁾, bör sanktionsavgifter införas som sanktion för sådana överträdelse.

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (direktivet om alternativ tvistlösning) (EUT L 165, 18.6.2013, s. 63).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 345, 27.12.2017, s. 1).

- (92) För att öka transparensen och stärka konsumentförtroendet bör behöriga myndigheter ha rätt att offentliggöra administrativa sanktioner som påförs för överträdelser av bestämmelser som antas enligt detta direktiv, om inte offentliggörandet allvarligt äventyrar de finansiella marknaderna eller åsamkar de berörda parterna oproportionerlig skada.
- (93) Det är nödvändigt att se över hur effektivt detta direktiv fungerar, tillsammans med framstegen med att upprätta en inre marknad med hög konsumentskyddsnivå för kreditavtal. Vart fjärde år bör kommissionen göra en utvärdering av detta direktiv för att bedöma den övre gränsen på 100 000 EUR som fastställs i detta direktiv och de procentsatser som används för att beräkna den ersättning som ska betalas vid förtidsåterbetalning samt en bedömning av huruvida detta direktivs tillämpningsområde fortfarande är lämpligt när det gäller kreditavtal med säkerhet i fast egendom som inte är bostadsfastighet. Utvärderingen bör också omfatta en analys av marknadsutvecklingen vad gäller konsumentkrediter som stöder den gröna omställningen och en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder för att förbättra utnyttjandet av sådana krediter samt en bedömning av genomförandet av sanktioner som påförs i enlighet med detta direktiv och i synnerhet av deras effektivitet och avskräckande effekt. Vid utvärderingen av detta direktiv bör kommissionen analysera de ekonomiska trenderna i unionen och situationen på den berörda marknaden, såsom framväxten av nya former av finansiella tjänster, digitala trender samt volymer och trender för gränsöverskridande tillhandahållande av krediter. Den bör också undersöka hur effektivt detta direktiv är, inbegripet de kostnader och fördelar det medför för företag och konsumenter. Vidare är gräsrotsfinansiering en finansieringsform som i allt högre grad är tillgänglig för konsumenter, vanligtvis för mindre utgifter eller investeringar. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 ⁽²⁰⁾ omfattar inte gräsrotsfinansieringstjänster, inbegripet sådana som underlättar beviljande av kredit, vilka tillhandahålls till konsumenter. Kommissionen bör bedöma behovet av ytterligare åtgärder för att skydda konsumenter som vill utnyttja en kredit eller investera genom en leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.
- (94) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att fastställa gemensamma regler om vissa aspekter av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna mot bakgrund av den utveckling som marknaden genomgår till följd av digitaliseringen och med hänsyn till målet att underlätta gränsöverskridande tillhandahållande av krediter, utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (95) Vad gäller att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på ytterligare antaganden för beräkningen av den effektiva räntan. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽²¹⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (96) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ⁽²²⁾, har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är motiverat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Lagstiftaren anser att det är motiverat att sådana dokument översänds avseende detta direktiv.
- (97) Med hänsyn till det stora antal ändringar som behöver göras i direktiv 2008/48/EG på grund av utvecklingen inom konsumentkreditsektorn och i en strävan att göra unionslagstiftningen tydligare, bör det direktivet upphävas och ersättas av det här direktivet.

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937 (EUT L 347, 20.10.2020, s. 1).

⁽²¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²²⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

- (98) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽²³⁾ och avgav ett yttrande den 26 augusti 2021 ⁽²⁴⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

I detta direktiv fastställs en gemensam ram för harmonisering av vissa aspekter av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkreditavtal.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv är tillämpligt på kreditavtal.
2. Detta direktiv är inte tillämpligt på följande:
 - a) Kreditavtal för vilka det som säkerhet finns en inteckning eller annan i en medlemsstat allmänt förekommande jämförbar säkerhet i fast egendom eller en rättighet med anknytning till fast egendom.
 - b) Kreditavtal som är avsedda för att förvärva eller behålla äganderätt till mark eller en befintlig eller planerad byggnad, inbegripet kommersiella fastigheter som används för handels-, närings- eller yrkesverksamhet.
 - c) Kreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 EUR.
 - d) Kreditavtal där krediten beviljas arbetstagare av deras arbetsgivare som en biverksamhet antingen räntefritt eller till en lägre effektiv ränta än marknadsräntan och som inte erbjuds till allmänheten.
 - e) Kreditavtal vilka ingås med värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU ⁽²⁵⁾ eller med kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013 i syfte att göra det möjligt för en investerare att genomföra en transaktion med hjälp av ett eller flera av de instrument som förtecknas i avsnitt C i bilaga I till direktiv 2014/65/EU, när det värdepappersföretag eller kreditinstitut som beviljar krediten medverkar i transaktionen.
 - f) Kreditavtal som är resultatet av en förlikning i domstol eller någon annan i lag bemyndigad instans.
 - g) Hyres- eller leasingavtal, enligt vilka det inte föreskrivs någon skyldighet eller möjlighet att förvärva objektet, vare sig i själva avtalet eller i något annat enskilt avtal.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽²⁴⁾ EUT C 403, 6.10.2021, s. 5.

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

- h) Betalningsanstånd genom vilka
- i) en varu- eller tjänsteleverantör, utan att en tredje part erbjuder kredit, ger konsumenten tid att betala den vara eller tjänst som den varu- eller tjänsteleverantören har levererat,
 - ii) anskaffningspriset ska betalas ränte- och avgiftsfritt och med endast begränsade avgifter som konsumenten ska betala på grund av sena betalningar, vilka tas ut i enlighet med nationell rätt, och
 - iii) betalningen ska göras i sin helhet inom 50 dagar efter att varan eller tjänsten levererats.

När det gäller betalningsanstånd som erbjuds av varu- eller tjänsteleverantörer som inte är mikroföretag eller små eller medelstora företag enligt definitionen i rekommendation 2003/361/EG, om sådana leverantörer erbjuder informations-samhällets tjänster i den mening som avses i artikel 1.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 ⁽²⁶⁾ i form av distansavtal som ingås med konsumenter om försäljning av varor eller tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i artikel 2.7 i direktiv 2011/83/EU, ska detta undantag från det här direktivets tillämpningsområde endast tillämpas om följande villkor är uppfyllda:

- i) En tredje part varken erbjuder eller köper kredit.
 - ii) Betalningen ska i sin helhet genomföras inom 14 dagar från leveransen av varorna eller tjänsterna.
 - iii) Anskaffningspriset ska betalas ränte- och avgiftsfritt, med undantag för begränsade avgifter som konsumenten ska betala på grund av sena betalningar, vilka tas ut i enlighet med nationell rätt.
- i) Kreditavtal som avser ett kostnadsfritt betalningsanstånd för en befintlig skuld.
 - j) Kreditavtal där konsumenten måste deponera ett föremål som säkerhet hos kreditgivaren för denne att förvara och där konsumentens ansvar är strikt begränsat till det deponerade föremålet.
 - k) Kreditavtal som avser lån som beviljas en begränsad målgrupp enligt en lagbestämmelse med ett allmännyttigt syfte och med en kreditränta som är lägre än marknadsräntan eller räntefritt eller på andra villkor som är mer fördelaktiga för konsumenten än de som gäller på marknaden.
 - l) Gällande kreditavtal den 20 november 2026. Artiklarna 23 och 24, artikel 25.1 andra meningen samt artiklarna 25.2, 28 och 39 ska dock tillämpas på alla kreditavtal med obestämd löptid som gäller den 20 november 2026.

3. Utan hinder av punkt 2 c ska detta direktiv tillämpas på kreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 EUR och för vilka det som säkerhet varken finns en inteckning eller annan i en medlemsstat allmänt förekommande jämförbar säkerhet i fast egendom eller en rättighet med anknytning till fast egendom, om syftet med dessa kreditavtal är renovering av en bostadsfastighet.

4. För kreditavtal där krediten ges i form av överskridande ska endast följande artiklar vara tillämpliga:

- a) Artiklarna 1, 2, 3, 17, 19, 25, 31, 35, 36 och 39–50, och
- b) artikel 18, om inget annat bestäms av medlemsstaterna.

5. Medlemsstaterna får från tillämpningen av detta direktiv undanta kreditavtal i form av kort med uppskjuten debitering

- a) som tillhandahålls av ett kredit- eller betalningsinstitut,
- b) som har som villkor att krediten ska återbetalas inom 40 dagar, och
- c) som är räntefria och endast har begränsade avgifter för tillhandahållandet av betaltjänsten.

⁽²⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

6. Medlemsstaterna får besluta att endast artiklarna 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19, 20, artikel 21.1 första stycket a–h och l och artiklarna 21.3, 23, 25 och 28–50 ska tillämpas på kreditavtal som ingås av en organisation i vilken medlemskap är förbehållet personer som är bosatta eller anställda på en viss plats eller anställda och pensionerade före detta anställda hos en viss arbetsgivare, eller personer som uppfyller andra kvalifikationer enligt nationell rätt som grund för ett gemensamt existerande band mellan medlemmarna, förutsatt att organisationen uppfyller samtliga följande villkor:

- a) Den har inrättats för sina medlemmars ömsesidiga nytta.
- b) Den gör vinster endast för sina egna medlemmar.
- c) Den har ett socialt syfte enligt nationell rätt.
- d) Den tar emot och förvaltar enbart medlemmarnas besparingar och tillhandahåller kreditmöjligheter enbart för sina medlemmar.
- e) Den tillhandahåller kredit med en årlig räntesats som är lägre än räntesatserna på marknaden eller som är lägre än ett tak som fastställs i nationell rätt.

Medlemsstaterna får undanta kreditavtal som ingåtts av en organisation som avses i första stycket från tillämpningen av detta direktiv om det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts av den organisationen är obetydligt i förhållande till det totala värdet av alla befintliga kreditavtal i den medlemsstat där organisationen har sitt säte och det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts av samtliga sådana organisationer i den medlemsstaten understiger 1 % av det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts i den medlemsstaten.

Medlemsstaterna ska varje år göra en översyn för att utröna om villkoren för att tillämpa ett sådant undantag som avses i andra stycket fortfarande är uppfyllda och ska vidta åtgärder för att dra tillbaka undantaget om de anser att villkoren inte längre är uppfyllda.

7. Medlemsstaterna får besluta att endast artiklarna 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19, 20, artikel 21.1 första stycket a–h, l och r och artiklarna 21.3, 23, 25, 28–38 och 40–50 ska tillämpas på kreditavtal mellan kreditgivaren och konsumenten vad gäller betalningsansånd eller återbetalningsmetoder när konsumenten redan gjort sig skyldig till eller sannolikt kommer att göra sig skyldig till betalningsförsummelse i förhållande till det ursprungliga kreditavtalet och när följande villkor är uppfyllda:

- a) Arrangemanget kommer sannolikt att avvärja möjligheten till rättsliga förfaranden avseende konsumentens betalningsförsummelse.
- b) Konsumenten skulle inte, genom att ingå arrangemanget, komma att omfattas av mindre förmånliga villkor än de som fastställdes i det ursprungliga kreditavtalet.

8. Medlemsstaterna får besluta att artiklarna 8.3 d, e och f, 10.5, 11.4 och 21.3 inte är tillämpliga på ett eller flera av följande kreditavtal:

- a) Kreditavtal som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på under 200 EUR.
- b) Ränte- och avgiftsfria kreditavtal.
- c) Kreditavtal enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom tre månader och för vilka endast obetydliga avgifter ska betalas.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *konsument*: en fysisk person som handlar utanför ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet.

2. *kreditgivare*: en fysisk eller juridisk person som lämnar eller förbinder sig att lämna en kredit inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet.
3. *kreditavtal*: ett avtal genom vilket en kreditgivare lämnar eller förbinder sig att lämna en konsument en kredit i form av betalningsanstånd, lån eller annan liknande finansieringsform, med undantag för avtal om fortlöpande tillhandahållande av tjänster eller om fortlöpande leveranser av varor av samma slag, där konsumenten betalar genom avbetalningar så länge som varorna eller tjänsterna tillhandahålls.
4. *kompletterande tjänst*: en tjänst som konsumenten erbjuds i anslutning till kreditavtalet.
5. *konsumentens sammanlagda kreditkostnad*: samtliga kostnader, inklusive ränta, provision, skatter och alla andra slags avgifter, som konsumenten är skyldig att betala i samband med kreditavtalet och som är kända för kreditgivaren, med undantag för notariatsavgifter; kostnader för kompletterande tjänster i samband med kreditavtalet, särskilt försäkringspremier, ingår också i konsumentens sammanlagda kreditkostnad, om det dessutom är obligatoriskt att ingå ett avtal om sådana kompletterande tjänster för att erhålla krediten eller erhålla den på de villkor som marknadsförs.
6. *sammanlagt belopp som ska betalas av konsumenten*: det sammanlagda kreditbeloppet och konsumentens sammanlagda kreditkostnad.
7. *effektiv ränta*: konsumentens sammanlagda kreditkostnad, uttryckt i procent per år av den sammanlagda krediten och beräknad enligt artikel 30.
8. *kreditränta*: en procentuell fast eller rörlig räntesats som på årlig basis tillämpas på det utnyttjade kreditbeloppet.
9. *fast kreditränta*: den kreditränta som kreditgivaren och konsumenten kommer överens om i kreditavtalet för hela löptiden för kreditavtalet, eller flera krediträntor som kreditgivaren och konsumenten kommer överens om i kreditavtalet för de delperioder för vilka krediträntorna är fastställda uteslutande med en fast specificerad räntesats; om inte alla krediträntor är fastställda i kreditavtalet, ska krediträntan anses vara fast enbart för de delperioder för vilka krediträntorna är fastställda uteslutande med en fast specificerad räntesats som överenskommit vid ingåendet av kreditavtalet.
10. *sammanlagt kreditbelopp*: övre kreditgräns eller det totala belopp som ställs till förfogande genom ett kreditavtal.
11. *varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för konsumenten att bevara information som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tidsperiod som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.
12. *kreditförmedlare*: en fysisk eller juridisk person som inte handlar i egenskap av kreditgivare eller notarie och som inte bara antingen direkt eller indirekt introducerar en konsument för en kreditgivare och som inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet mot arvodering, som kan utgöras av pengar eller annan form av avtalad ekonomisk förmån,
 - a) presenterar eller erbjuder kreditavtal till konsumenter,
 - b) bistår konsumenter genom att utföra annat förberedande arbete eller annan administration innan avtal ingås vad gäller kreditavtal, än sådant som avses i led a, eller
 - c) ingår kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning.
13. *förhandsinformation*: den information som lämnas innan konsumenten är bunden av ett kreditavtal eller, i tillämpliga fall, genom inlämning av ett bindande erbjudande och som konsumenten behöver för att kunna jämföra olika krediterbjudanden och fatta ett välgrundat beslut om huruvida kreditavtalet ska ingås.

14. *profilering*: profilering enligt definitionen i artikel 4.4 i förordning (EU) 2016/679.
15. *kopplingsförbehåll*: erbjudande eller försäljning av ett kreditavtal i ett paket med andra separata finansiella produkter eller tjänster där kreditavtalet inte görs tillgängligt för konsumenten separat.
16. *paketeringsförfarande*: erbjudande eller försäljning av ett kreditavtal i ett paket med andra separata finansiella produkter eller tjänster där kreditavtalet också görs tillgängligt för konsumenten separat men inte nödvändigtvis på samma villkor som när det paketeras med dessa andra produkter eller tjänster.
17. *rådgivningstjänster*: personliga rekommendationer som ges till en konsument avseende en eller flera kreditavtalstransaktioner och som utgör en verksamhet som är skild från beviljandet av en kredit och från kreditförmedlingsverksamhet enligt led 12.
18. *kontokredit*: ett uttryckligt kreditavtal genom vilket en kreditgivare ger en konsument tillgång till medel som överskrider det aktuella saldot på konsumentens checkkonto.
19. *överskridande*: en underförstått accepterad kontokredit genom vilket en kreditgivare tillåter en konsument att utnyttja medel som överskrider det aktuella saldot på konsumentens checkkonto eller den överenskomna kontokrediten.
20. *kombinerat kreditavtal*: ett kreditavtal där
 - a) den berörda krediten eller de berörda tjänsterna uteslutande tjänar till att finansiera ett avtal om leverans av en viss vara eller tillhandahållande av en viss tjänst, och
 - b) dessa båda avtal objektivt sett utgör en kommersiell enhet; en kommersiell enhet ska anses föreligga om varu- eller tjänsteleverantören själv finansierar konsumentens kredit, eller, när den finansieras av tredje part, om kreditgivaren anlitar varu- eller tjänsteleverantörens tjänster i samband med att kreditavtalet marknadsförs, förbereds eller ingås, eller om leveransen av en viss vara eller tillhandahållandet av en viss tjänst uttryckligen anges i kreditavtalet.
21. *förtidsåterbetalning*: fullständigt eller partiellt fullgörande av konsumentens skyldigheter enligt ett kreditavtal, före det datum som överenskommits i kreditavtalet.
22. *skuldrådgivningstjänster*: avpassat tekniskt, juridiskt eller psykologiskt stöd som tillhandahålls av oberoende professionella aktörer som, särskilt, inte är kreditgivare eller kreditförmedlare enligt definitionerna i detta direktiv, eller kreditförvärvare eller kreditförvaltare enligt definitionerna i artikel 3.6 och 3.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 ⁽²⁷⁾, till förmån för konsumenter som har eller kan ha svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden.

Artikel 4

Omvandling av belopp i euro till nationell valuta

1. Vid tillämpningen av detta direktiv ska de medlemsstater som omvandlar belopp i euro till sin nationella valuta till att börja med använda sig av den växelkurs som erhålls den 19 november 2023.
2. Medlemsstaterna får runda av de omvandlade belopp som avses i punkt 1 på villkor att avrundningen inte överstiger 10 EUR.

Artikel 5

Skyldighet att kostnadsfritt tillhandahålla konsumenter information

Medlemsstaterna ska, när information tillhandahålls konsumenter i enlighet med detta direktiv, kräva att den informationen tillhandahålls utan kostnad för konsumenten, oavsett medium som används för att tillhandahålla den.

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 av den 24 november 2021 om kreditförvaltare och kreditförvärvare och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU (EUT L 438, 8.12.2021, s. 1).

*Artikel 6***Icke-diskriminering**

Medlemsstaterna ska säkerställa att de villkor som ska uppfyllas för att en konsument ska beviljas kredit inte diskriminerar konsumenter som är lagligen bosatta i unionen på grund av deras nationalitet eller bosättningsort eller på någon av de grunder som avses i artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, när dessa konsumenter begär, ingår eller innehar ett kreditavtal i unionen.

Första stycket ska inte påverka möjligheten att erbjuda olika villkor för att få tillgång till en kredit när dessa är vederbörligen motiverade av objektiva faktorer.

KAPITEL II

INFORMATION SOM SKA TILLHANDAHÅLLAS FÖRE INGÅENDET AV KREDITAVTALET*Artikel 7***Reklam för och marknadsföring av kreditavtal**

Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/29/EG, ska medlemsstaterna kräva att reklam- och marknadsföringsuppgifter om kreditavtal är rättvisande, klara och icke vilseledande. Formuleringar i sådana reklam- och marknadsföringsmeddelanden som hos en konsument kan skapa falska förväntningar på krediters tillgänglighet eller kostnader eller det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten ska vara förbjudna.

*Artikel 8***Standardinformation som ska ingå i reklam för kreditavtal**

1. Medlemsstaterna ska kräva att reklam för kreditavtal innehåller en tydlig och framträdande varning för att göra konsumenter medvetna om att lån kostar pengar, och i varningen ska det stå "Obs! Att låna pengar kostar pengar" eller en motsvarande formulering.
2. Medlemsstaterna ska kräva att reklam för kreditavtal som anger en räntesats för eller andra sifferuppgifter om kreditkostnad för konsumenten innehåller standardinformation i enlighet med denna artikel.

Den skyldighet som avses i första stycket ska inte vara tillämplig när nationell rätt kräver uppgift om kreditens effektiva ränta för annonsering om kreditavtal som inte anger en räntesats för eller andra sifferuppgifter avseende några kreditkostnader för konsumenten enligt vad som avses i första stycket.

3. Standardinformationen ska vara lätt läsbar eller tydligt hörbar beroende på vad som är lämpligt och anpassad till de tekniska begränsningarna hos det medium som används för reklam och ska på ett klart, kortfattat och framträdande sätt upplysa om samtliga följande inslag:
 - a) Krediträntan, fast eller rörlig eller båda, tillsammans med information om eventuella avgifter som utgör en del av konsumentens sammanlagda kreditkostnader.
 - b) Det sammanlagda kreditbeloppet.
 - c) Den effektiva räntan.
 - d) I tillämpliga fall, löptiden för kreditavtalet.
 - e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster, deras kontantpris samt belopp som eventuellt förskottsbetalats.

f) I tillämpliga fall, det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och avbetalningarnas belopp.

Om det medium som används för att förmedla den standardinformation som avses i första stycket i specifika och motiverade fall inte medger att informationen visas visuellt, ska leden e och f i det stycket inte tillämpas.

4. Den standardinformation som avses i punkt 3 första stycket ska innehålla ett representativt exempel.

5. Om det är obligatoriskt att ingå avtal om en kompletterande tjänst med anknytning till kreditavtalet för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de villkor som angavs i marknadsföringen, ska den standardinformation som avses i punkt 3 första stycket på ett klart, kortfattat och framträdande sätt redogöra för skyldigheten att ingå det avtalet.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/29/EG ska konsumenten, i specifika och motiverade fall där det elektroniska medium som används för att förmedla den standardinformation som avses i punkt 3 i denna artikel inte gör det möjligt att visuellt visa informationen på ett framträdande och tydligt sätt, kunna få tillgång till den information som avses i första stycket e och f i den punkten genom att klicka, skrolla eller svajpa.

7. Medlemsstaterna ska förbjuda reklam för kreditprodukter som

- a) uppmuntrar konsumenter att söka kredit genom att antyda att krediten skulle förbättra deras ekonomiska situation,
- b) specificerar att utestående kreditavtal eller registrerade krediter i databaser har liten eller ingen inverkan på bedömningen av en kreditansökan,
- c) felaktigt antyder att krediter leder till ökade ekonomiska resurser, ersätter besparingar eller kan höja en konsuments levnadsstandard.

8. Medlemsstaterna får förbjuda bland annat reklam för kreditprodukter som

- a) visar hur lätt eller snabbt det går att få kredit,
- b) anger att kredittagande är en förutsättning för en rabatt,
- c) erbjuder *anståndsperioder* för kreditavbetalningar på mer än tre månader.

Artikel 9

Allmän information

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare alltid tillhandahåller konsumenterna tydlig och begriplig allmän information om kreditavtal, på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten väljer.

Allmän information om kreditavtal som tillhandahålls av kreditgivare eller, i tillämpliga fall, av kreditförmedlare i sina lokaler ska göras tillgänglig för konsumenterna åtminstone i pappersform.

2. Den allmänna information som avses i punkt 1 ska omfatta åtminstone följande:

- a) Uppgiftslämnarens identitet, geografiska adress, telefonnummer och e-postadress.
- b) De ändamål för vilket krediten får användas.
- c) Den möjliga löptiden för kreditavtalet.

- d) Typer av tillgänglig kreditränta samt uppgift om huruvida denna är bunden eller rörlig eller bådadera, med en kort beskrivning av kännetecknen för en bunden respektive rörlig ränta och vad detta innebär för konsumenten.
- e) Ett representativt exempel på det sammanlagda kreditbeloppet, konsumentens sammanlagda kostnad för krediten, det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och den effektiva räntan.
- f) Uppgifter om eventuella ytterligare kostnader, som inte ingår i konsumentens sammanlagda kostnad för krediten, som ska betalas i samband med ett kreditavtal.
- g) De olika alternativen för återbetalning av krediten till kreditgivaren, inbegripet de regelbundna amorteringarnas antal, periodicitet och belopp.
- h) En beskrivning av de villkor som direkt rör förtidsåterbetalning.
- i) En beskrivning av ångerrätten.
- j) Uppgifter om kompletterande tjänster som konsumenten måste köpa för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de marknadsförda villkoren och, i tillämpliga fall, ett förtydligande att de kompletterande tjänsterna kan köpas från en tillhandahållare som inte är kreditgivaren.
- k) En allmän varning om vilka konsekvenserna kan bli om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet inte uppfylls.

Artikel 10

Förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren förser konsumenten med den tydliga och begripliga förhandsinformation som behövs för att jämföra olika erbjudanden så att de ska kunna fatta ett välgrundat beslut om huruvida ett kreditavtal ska ingås på grundval av de kreditvillkor som kreditgivaren erbjuder och, i tillämpliga fall, de önskemål som uttryckts och den information som konsumenten lämnat. Sådan förhandsinformation ska ges till konsumenten i god tid innan denne blir bunden av ett kreditavtal eller ett erbjudande, inbegripet när teknik för distanskommunikation enligt definitionen i artikel 2 e i direktiv 2002/65/EG används.

Om den förhandsinformation som avses i första stycket i denna punkt tillhandahålls mindre än en dag före det att konsumenten blir bunden av kreditavtalet eller erbjudandet, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren skickar en påminnelse till konsumenten om möjligheten att frånträda kreditavtalet och om det förfarande som ska följas för att frånträda kreditavtalet, i enlighet med artikel 26. Denna påminnelse ska lämnas till konsumenten, i pappersform eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt och som anges i kreditavtalet, mellan en och sju dagar efter det att kreditavtalet ingåtts eller, i tillämpliga fall, efter det att konsumenten lämnat in det bindande krediterbudandet.

2. Den förhandsinformation som avses i punkt 1 ska tillhandahållas på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt med hjälp av blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation i bilaga I. All information i blanketten ska vara lika framträdande. Kreditgivaren ska anses ha uppfyllt informationskraven i denna punkt och i artikel 3.1 och 3.2 i direktiv 2002/65/EG om denne har tillhandahållit den blanketten.

3. Den förhandsinformation som avses i punkt 1 ska specificera samtliga följande element på ett framträdande sätt i första delen av blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation på en sida:

- a) Kreditgivarens och, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens identitet.
- b) Det sammanlagda kreditbeloppet.
- c) Kreditavtalets löptid.

- d) Krediträntan, eller samtliga krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter.
- e) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten.
- f) Vid kredit i form av betalningsansånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.
- g) Kostnaderna i samband med försenade betalningar, dvs. tillämplig räntesats vid sena betalningar och villkoren för ändring av denna samt, i tillämpliga fall, eventuella avgifter när avtalsförpliktelser inte fullgörs.
- h) Storlek, antal och periodicitet för de delbetalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.
- i) En varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar.
- j) Förekomst eller avsaknad av ångerrätt och, i tillämpliga fall, ångerfrist.
- k) Förekomst av rätt till förtidsåterbetalning och, i tillämpliga fall, information om kreditgivarens rätt till ersättning.
- l) Kreditgivarens geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens geografiska adress, telefonnummer och e-postadress.

4. Om samtliga element som avses i punkt 3 inte kan visas på ett tydligt sätt på en sida ska de visas i den första delen av blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation på högst två sidor. I så fall ska den information som avses i leden a–g i den punkten visas på första sidan av blanketten.

5. Den förhandsinformation som avses i punkt 1 ska specificera samtliga följande element, som ska visas efter och tydligt åtskilda från de element som förtecknas i punkt 3:

- a) Typ av kredit.
- b) Villkoren för utnyttjande av krediten.
- c) Om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, gällande villkor för tillämpning av de olika krediträntorna och alla index eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan i den mån dessa finns tillgängliga samt perioder, villkor och förfarande för ändringar av de olika krediträntorna.
- d) Om kreditavtalet ger möjlighet att utnyttja krediten på olika sätt med olika avgifter eller krediträntor och kreditgivaren använder sig av antagandet i bilaga III del II punkt b, uppgift om att andra möjligheter att utnyttja krediten för denna typ av kreditavtal kan innebära högre effektiva räntor.
- e) I tillämpliga fall, avgifter för administration av ett eller flera obligatoriska konton där både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande registreras, avgifter för att använda ett betalningsmedel för både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande, eventuella andra avgifter med anknytning till kreditavtalet, och på vilka villkor någon av dessa avgifter kan ändras.
- f) Ett representativt exempel som visar den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och som innehåller alla de antaganden utifrån vilka denna räntesats har beräknats. Om konsumenten har informerat kreditgivaren om en eller flera faktorer som ska vara utmärkande för den kredit som denne helst vill ha, såsom kreditavtalets löptid och det sammanlagda kreditbeloppet, ska kreditgivaren beakta dessa faktorer.
- g) I tillämpliga fall, eventuella kostnader som konsumenten vid ingående av kreditavtalet måste betala till en notarie.
- h) Eventuell skyldighet att ingå ett avtal om en kompletterande tjänst i anslutning till kreditavtalet, om ingåendet av ett sådant avtal är obligatoriskt för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de villkor som anges i marknadsföringen.
- i) I tillämpliga fall, begärda säkerheter.
- j) I tillämpliga fall, information om hur kreditgivarens ersättning ska fastställas i händelse av förtidsåterbetalning.

- k) Konsumentens rätt att omedelbart och kostnadsfritt informeras om resultaten av en databassökning för bedömning av kreditvärdighet, enligt artikel 19.6.
- l) Konsumentens rätt att, i enlighet med punkt 8 i denna artikel, på begäran och kostnadsfritt få en kopia av utkastet till kreditavtal på papper eller på ett annat varaktigt medium, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är villig att ingå kreditavtalet.
- m) I tillämpliga fall, uppgift om att priset har avpassats på grundval av automatisk behandling, inbegripet profilering.
- n) I tillämpliga fall, den tidsperiod under vilken kreditgivaren är bunden av förhandsinformation som tillhandahållits i enlighet med denna artikel.
- o) Möjligheten för konsumenten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol och sätt att få tillgång till denna mekanism.
- p) En varning om och förklaring av vilka de rättsliga och finansiella konsekvenserna kan bli om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet inte uppfylls.
- q) En återbetalningsplan som innehåller alla betalningar och återbetalningar under kreditavtalets löptid, inbegripet betalningar och återbetalningar för eventuella kompletterande tjänster med anknytning till kreditavtalet som säljs samtidigt, varvid betalningar och återbetalningar, om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, ska baseras på rimliga höjningar av krediträntan.

När kreditavtalet hänvisar till ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011⁽²⁸⁾ ska namnet på det referensvärdet och dess administratör och de möjliga följderna av detta referensvärde för konsumenten anges i ett separat dokument som får bifogas blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation.

6. Informationen på blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation ska vara konsekvent. Den ska vara tydligt läsbar och ska ta hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna med beaktande av interoperabilitet.

Eventuell ytterligare information som kreditgivaren ger konsumenten ska vara tydligt läsbar och ges i ett separat dokument som får bifogas blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation.

7. Genom undantag från punkt 5 i denna artikel ska, vad gäller taltelefonikommunikationer som avses i artikel 3.3 i direktiv 2002/65/EG, den beskrivning av den finansiella tjänstens viktigaste egenskaper som ska tillhandahållas enligt artikel 3.3 b andra strecksatsen i det direktivet minst innehålla de uppgifter som anges i punkt 3 i den här artikeln. I detta fall ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren så snart kreditavtalet ingåtts förse konsumenten med blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation på ett varaktigt medium.

8. På konsumentens begäran ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren, utöver blanketten för standardiserad europeisk konsumentkreditinformation, kostnadsfritt tillhandahålla konsumenten en kopia av utkastet till kreditavtal på papper eller på ett annat varaktigt medium, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är beredd att ingå kreditavtalet med konsumenten.

9. Vid kreditavtal där konsumentens betalningar inte omedelbart medför en motsvarande amortering av det totala kreditbeloppet utan används för kapitalbildning under perioder och på villkor som anges i kreditavtalet eller i ett biavtal, ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren i den förhandsinformation som avses i punkt 1 klart och kortfattat ange att sådana kreditavtal inte utgör någon garanti för att det totala utnyttjade kreditbeloppet enligt kreditavtalet återbetalas, om inte en sådan garanti ställs uttryckligen.

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EUT L 171, 29.6.2016, s. 1).

10. Denna artikel ska inte vara tillämplig på varu- eller tjänsteleverantörer som medverkar subsidiärt som kreditförmedlare. Detta ska inte påverka skyldigheten för kreditgivaren eller i tillämpliga fall kreditförmedlaren att säkerställa att konsumenten får den förhandsinformation som avses i denna artikel.

Artikel 11

Förhandsinformation om kreditavtal som avses i artikel 2.6 eller 2.7

1. Vad gäller kreditavtal som avses i artikel 2.6 eller 2.7 ska sådan förhandsinformation om kreditavtal som avses i artikel 10.1, genom undantag från artikel 10.2, tillhandahållas på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt med användning av blanketten för europeisk konsumentkreditinformation i bilaga II. Denna information ska vara tydlig och begriplig. All information på blanketten ska vara lika framträdande. Kreditgivaren ska anses ha uppfyllt informationskraven i denna punkt och i artikel 3.1 och 3.2 i direktiv 2002/65/EG om den kreditgivaren har tillhandahållit den blanketten.

2. För kreditavtal som avses i artikel 2.6 eller 2.7 ska den förhandsinformation som avses i artikel 10.1, genom undantag från artikeln 10.3, specificera samtliga följande element, på ett framträdande sätt i första delen av blanketten för europeisk konsumentkreditinformation på en sida:

- a) Kreditgivarens och, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens identitet.
- b) Det sammanlagda kreditbeloppet.
- c) Kreditavtalets löptid.
- d) Krediträntan, eller samtliga krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter.
- e) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten.
- f) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.
- g) Kostnaderna i samband med sena betalningar, dvs. tillämplig räntesats vid sena betalningar och villkoren för ändring av denna samt, i tillämpliga fall, eventuella avgifter när avtalsförpliktelser inte fullgörs.
- h) Storlek, antal och periodicitet för de betalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.
- i) En varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar.
- j) Förekomst eller avsaknad av ångerrätt.
- k) Förekomst av rätt till förtidsåterbetalning och, i tillämpliga fall, information om kreditgivarens rätt till ersättning.
- l) Kreditgivarens geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens geografiska adress, telefonnummer och e-postadress.

3. Om samtliga element som avses i punkt 2 inte kan visas på ett tydligt sätt på en sida ska de visas i den första delen av blanketten för europeisk konsumentkreditinformation på högst två sidor. I så fall ska den information som avses i leden a–g i den punkten visas på första sidan av blanketten.

4. Den förhandsinformation som avses i punkt 1 ska specificera samtliga följande element, som ska visas efter och tydligt åtskilda från de element som förtecknas i punkt 2:

- a) Typ av kredit.

- b) Om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, gällande villkor för tillämpning av varje kreditränta, alla index eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan, de avgifter som är tillämpliga från det att kreditavtalet ingås och, i tillämpliga fall, de villkor som gäller för ändring av de avgifterna.
- c) Ett representativt exempel som visar den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och som innehåller alla de antaganden utifrån vilka denna räntesats har beräknats.
- d) Villkor och förfarande för uppsägning av kreditavtalet.
- e) I tillämpliga fall, information om hur kreditgivarens ersättning ska fastställas i händelse av förtidsåterbetalning.
- f) I tillämpliga fall, uppgift om att konsumenten när som helst kan åläggas att betala tillbaka hela kreditbeloppet.
- g) En hänvisning till konsumentens rätt att omedelbart och kostnadsfritt informeras om resultaten av en databassökning för bedömning av kreditvärdighet, enligt artikel 19.6.
- h) I tillämpliga fall, uppgift om att priset har avpassats på grundval av automatisk behandling, inbegripet profilering.
- i) I tillämpliga fall, den tidsperiod under vilken kreditgivaren är bunden av förhandsinformation som tillhandahållits i enlighet med denna artikel.
- j) En hänvisning till möjligheten för konsumenten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol och sätt att få tillgång till denna mekanism.
- k) En varning om och förklaring av vilka de rättsliga och finansiella konsekvenserna kan bli om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet inte uppfylls.
- l) En återbetalningsplan som innehåller alla betalningar och återbetalningar under kreditavtalets löptid, inbegripet betalningar och återbetalningar för eventuella kompletterande tjänster med anknytning till kreditavtalet som säljs samtidigt, varvid betalningar och återbetalningar, om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, ska baseras på rimliga höjningar av krediträntan.

5. Informationen på blanketten för europeisk konsumentkreditinformation ska vara konsekvent. Den ska vara tydligt läsbar och ska ta hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna med beaktande av interoperabilitet.

6. Genom undantag från punkt 4 i denna artikel ska, vad gäller taltelefonikommunikationer som avses i artikel 3.3 i direktiv 2002/65/EG, den beskrivning av den finansiella tjänstens viktigaste egenskaper som ska tillhandahållas enligt artikel 3.3 b andra strecksatsen i det direktivet minst innehålla de uppgifter som anges i punkt 2 i den här artikeln. I detta fall ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren så snart kreditavtalet ingåtts förse konsumenten med blanketten för europeisk konsumentkreditinformation på ett varaktigt medium.

7. På konsumentens begäran ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren, utöver blanketten för europeisk konsumentkreditinformation, kostnadsfritt tillhandahålla konsumenten en kopia av utkastet till kreditavtal, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är beredd att ingå kreditavtalet med konsumenten.

8. Denna artikel ska inte vara tillämplig på varu- eller tjänsteleverantörer som medverkar subsidiärt som kreditförmedlare. Detta ska inte påverka skyldigheten för kreditgivaren eller i tillämpliga fall kreditförmedlaren att säkerställa att konsumenten får den förhandsinformation som avses i denna artikel.

*Artikel 12***Tillräckliga förklaringar**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare är skyldiga att ge konsumenten sådana tillräckliga förklaringar om föreslagna kreditavtal och eventuella kompletterande tjänster som gör det möjligt för konsumenten att bedöma om de föreslagna kreditavtalen och kompletterande tjänsterna lämpar sig för konsumentens behov och ekonomiska situation. Sådana förklaringar ska ges kostnadsfritt och innan kreditavtalet ingås. Förklaringarna ska inbegripa följande delar:

- a) Den information som avses i artiklarna 10, 11 och 38.
- b) De huvudsakliga egenskaperna hos det kreditavtal eller de kompletterande tjänster som föreslås.
- c) De specifika effekter som det kreditavtal eller de kompletterande tjänster som föreslås kan leda till för konsumenten, inbegripet konsekvenserna av att konsumenten inte betalar eller betalar för sent.
- d) Om de kompletterande tjänsterna paketerats tillsammans med ett kreditavtal, huruvida varje komponent i paketet kan sägas upp separat och konsekvenserna för konsumenten av en sådan uppsägning.

2. Medlemsstaterna får, när det är motiverat, anpassa det krav som avses i punkt 1 med avseende på hur förklaringarna ska ges och i vilken utsträckning de ska ges till

- a) de omständigheter under vilka krediten erbjuds,
- b) den person som krediten erbjuds till,
- c) typen av erbjuden kredit.

*Artikel 13***Avpassade erbjudanden på grundval av automatisk behandling**

Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna kräva att kreditgivare och kreditförmedlare informerar konsumenter på ett tydligt och begripligt sätt när de erhåller ett avpassat erbjudande som bygger på automatisk behandling av personuppgifter.

KAPITEL III

KOPPLINGSFÖRBEHÅLL OCH PAKETERINGSFÖRFARANDEN, UNDERFÖRSTÅTT SAMTYCKE, RÅDGIVNINGSTJÄNSTER OCH BEVILJANDE AV KREDITER UTAN FÖREGÅENDE BESTÄLLNING*Artikel 14***Kopplingsförbehåll och paketeringsförfaranden**

1. Medlemsstaterna ska tillåta paketeringsförfaranden men förbjuda kopplingsförbehåll.
2. Genom undantag från punkt 1, och utan att det påverkar tillämpningen av konkurrensrätt, får medlemsstaterna tillåta att kreditgivare begär att konsumenten öppnar eller upprätthåller ett betal- eller sparkonto, om det enda syftet med ett sådant konto är något av följande:
 - a) Bygga upp kapital för att återbetala krediten.
 - b) Avbetala krediten.

- c) Slå samman resurser för att erhålla krediten.
- d) Ställa ytterligare säkerhet till kreditgivaren i händelse av betalningsförsummelse.

3. Medlemsstaterna får ge kreditgivare rätt att kräva att konsumenten har en relevant försäkring med anknytning till kreditavtalet, med beaktande av proportionalitetsöverväganden. I sådana fall ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren är skyldig att godta en försäkring från en annan leverantör än den leverantör som kreditgivaren rekommenderar, om en sådan försäkring har en garantinivå som motsvarar garantinivån hos den försäkring som kreditgivaren har föreslagit, utan att villkoren för den kredit som erbjuds konsumenten ändras.

4. Medlemsstaterna ska kräva att personuppgifter om konsumenters diagnos av onkologiska sjukdomar inte används för en försäkring med anknytning till ett kreditavtal efter en tidsperiod som medlemsstaterna fastställer och som inte överstiger 15 år räknat från när den medicinska behandlingen av konsumenten avslutades.

5. För att konsumenter ska få extra tid på sig att jämföra försäkringserbjudanden med anknytning till kreditavtal innan de köper en försäkring enligt punkt 3 ska medlemsstaterna kräva att konsumenterna får minst tre dagar på sig att jämföra försäkringserbjudanden med anknytning till kreditavtal utan att dessa erbjudanden ändras, och att konsumenterna informeras om detta. Konsumenterna får teckna en försäkring före utgången av denna tredagersperiod om de uttryckligen begär att få göra det.

Artikel 15

Underförstått samtycke till ingående av kreditavtal eller köp av kompletterande tjänster

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare och kreditförmedlare inte utgår från att konsumenten samtycker till ingående av kreditavtal eller köp av kompletterande tjänster som presenteras i form av standardalternativ. Standardalternativ inbegriper förkryssade rutor.
2. Konsumentens samtycke till ingående av kreditavtal eller köp av kompletterande tjänster som presenteras genom rutor ska ges genom en entydig och tydlig bekräftande handling som gör det möjligt att fastställa ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt godkännande av innehållet i och innebörden av alternativen i rutorna.

Artikel 16

Rådgivningstjänster

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren i samband med en viss transaktion uttryckligen underrättar konsumenten om huruvida rådgivningstjänster tillhandahålls eller kan tillhandahållas konsumenten.
2. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren, innan rådgivningstjänster tillhandahålls eller innan avtal om tillhandahållande av sådana tjänster ingås, till konsumenten lämnar följande uppgifter på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt:
 - a) Uppgift om huruvida rekommendationen kommer att baseras enbart på deras eget produktutbud eller på ett brett produktutbud från hela marknaden i enlighet med punkt 3 c.
 - b) I tillämpliga fall, uppgift om den avgift som ska betalas av konsumenten för rådgivningstjänsterna eller, om beloppet för den avgiften inte kan fastställas när informationen ska lämnas, den metod med vilken avgiften beräknas.

De uppgifter som avses i första stycket i denna punkt får tillhandahållas konsumenten i form av kompletterande förhandsinformation i enlighet med artikel 10.6 andra stycket.

3. Om rådgivningstjänster tillhandahålls konsumenter ska medlemsstaterna kräva att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare
- inhämtar nödvändig information om konsumentens finansiella situation, preferenser och mål i samband med kreditavtalet, så att kreditgivaren eller kreditförmedlaren kan rekommendera kreditavtal som är lämpliga för konsumenten,
 - bedömer konsumentens ekonomiska situation och behov på grundval av den information som avses i led a, som ska vara aktuell vid tidpunkten för bedömningen, med beaktande av rimliga antaganden om riskerna för konsumentens ekonomiska situation under löptiden för det rekommenderade kreditavtalet,
 - överbäger ett tillräckligt stort antal kreditavtal inom sitt produktutbud och på grundval av detta rekommenderar ett eller flera kreditavtal inom detta produktutbud som är lämpliga för konsumentens behov, ekonomiska situation och personliga förhållanden,
 - agerar i konsumentens bästa intresse, och
 - ger konsumenten en redogörelse av den rekommendation som getts, på papper eller på ett annat varaktigt medium som väljs av konsumenten och anges i avtalet om tillhandahållande av rådgivningstjänster.
4. Medlemsstaterna får förbjuda användningen av termerna *rådgivning* eller *rådgivare* eller liknande, när rådgivningstjänster marknadsförs till och tillhandahålls för konsumenter av kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare.

Om medlemsstaterna inte förbjuder användningen av termerna *rådgivning* och *rådgivare* eller liknande, ska de införa följande villkor för användningen av termen *oberoende rådgivning* eller *oberoende rådgivare* av kreditgivare och kreditförmedlare som tillhandahåller rådgivningstjänster:

- Kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare ska beakta ett tillräckligt stort antal kreditavtal som finns tillgängliga på marknaden.
- Kreditförmedlare ska inte få något vederlag för rådgivningstjänsterna från en eller flera kreditgivare.

Andra stycket b ska endast tillämpas om antalet kreditgivare som bedöms är mindre än majoriteten på marknaden.

Medlemsstaterna får införa strängare krav vad gäller användningen av termerna *oberoende rådgivning* eller *oberoende rådgivare* av kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare.

5. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare varnar en konsument när ett kreditavtal kan medföra en särskild risk för konsumenten med hänsyn till dennes ekonomiska situation.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att rådgivningstjänster endast får tillhandahållas av kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare.

Medlemsstaterna får, genom undantag från första stycket, tillåta andra personer än de som avses i första stycket att tillhandahålla rådgivningstjänster om ett av följande villkor är uppfyllt:

- Rådgivningstjänsterna tillhandahålls tillfälligt inom ramen för en yrkesverksamhet som regleras av lagar eller andra författningar eller av etiska regler som inte utesluter tillhandahållandet av dessa tjänster.
- Rådgivningstjänsterna tillhandahålls inom ramen för konkursförvaltares förvaltning av befintliga skulder och där den förvaltningsverksamheten regleras genom lagar eller andra författningar.
- Rådgivningstjänsterna tillhandahålls i samband med förvaltning av befintliga skulder som utförs av offentliga eller frivilliga leverantörer av skuldrådgivningstjänster enligt artikel 36 utan kommersiellt syfte.
- Rådgivningstjänsterna tillhandahålls av personer som är auktoriserade och står under tillsyn av behöriga myndigheter.

*Artikel 17***Förbud mot beviljande av krediter utan föregående beställning**

Medlemsstaterna ska förbjuda beviljande av krediter till konsumenter utan föregående beställning och uttryckligt medgivande från konsumenterna.

KAPITEL IV

KREDITPRÖVNING OCH TILLGÅNG TILL DATABASER*Artikel 18***Skyldighet att bedöma konsumentens kreditvärdighet**

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren ska göra en grundlig bedömning av konsumentens kreditvärdighet innan ett kreditavtal ingås. Denna bedömning ska göras i konsumentens intresse för att förhindra oansvarig utlåning och överskuldssättning, och ta vederbörlig hänsyn till faktorer som är relevanta för att kontrollera konsumentens utsikter att uppfylla sina skyldigheter enligt kreditavtalet.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditförmedlare på korrekt sätt lämnar den nödvändiga information som erhållits från konsumenten till den relevanta kreditgivaren i enlighet med förordning (EU) 2016/679 för att kreditprövningen ska kunna göras.
3. Kreditprövningen ska utföras på grundval av relevant och korrekt information om konsumentens inkomster och utgifter och andra finansiella och ekonomiska förhållanden som är nödvändig och står i proportion till kreditens art, varaktighet, värde och risker för konsumenten. Denna information kan omfatta bevis på inkomst eller andra källor till återbetalning, information om ekonomiska tillgångar och skulder eller information om andra ekonomiska åtaganden. Denna information får inte inbegripa särskilda kategorier av uppgifter enligt artikel 9.1 i förordning (EU) 2016/679. Informationen ska inhämtas från relevanta interna och externa källor, inbegripet från konsumenten själv och, vid behov, på grundval av en sökning i en databas som avses i artikel 19 i detta direktiv. Sociala nätverk ska inte betraktas som en extern källa vid tillämpningen av detta direktiv.

Den information som erhållits i enlighet med denna punkt ska kontrolleras på lämpligt sätt, vid behov genom dokumentation vars ursprung kan kontrolleras på oberoende sätt.

4. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren upprättar förfaranden för den bedömning som avses i punkt 1 och dokumenterar och upprätthåller sådana förfaranden.

Medlemsstaterna ska också kräva att kreditgivaren dokumenterar och bevarar den information som avses i punkt 3.

5. Om kreditansökan lämnas in gemensamt av mer än en konsument ska kreditgivaren göra kreditprövningen på grundval av konsumenternas gemensamma återbetalningsförmåga.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren endast tillhandahåller konsumenten krediten om resultatet av kreditprövningen visar att de skuldförbindelser som följer av kreditavtalet sannolikt kommer att kunna återbetalas på det sätt som krävs enligt det avtalet, med beaktande av de relevanta faktorer som avses i punkt 1.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att om en kreditgivare ingår ett kreditavtal med en konsument, ska kreditgivaren inte senare häva eller ändra kreditavtalet till nackdel för konsumenten på grund av att kreditprövningen genomfördes felaktigt. Denna punkt ska inte vara tillämplig om det visas att konsumenten medvetet har undanhållit eller förfalskat den information som avses i punkt 3 och som har tillhandahållits kreditgivaren.

8. Om kreditprövningen inbegriper användning av automatisk behandling av personuppgifter ska medlemsstaterna säkerställa att konsumenten har rätt att begära och erhålla ett mänskligt ingripande från kreditgivaren, bestående av rätten att

- a) begära och erhålla en tydlig och begriplig förklaring av kreditprövningen från kreditgivaren, inbegripet av logiken bakom och riskerna med den automatiska behandlingen av personuppgifter samt dess betydelse och inverkan på beslutet,
- b) uttrycka sin ståndpunkt till kreditgivaren, och
- c) begära en granskning av kreditprövningen och kreditgivarens beslut om beviljande av krediten.

Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten informeras om den rätt som anges i första stycket.

9. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren, om kreditansökan avslås, är skyldig att utan dröjsmål informera konsumenten om avslaget och, i relevanta fall, hänvisa konsumenten till lättillgängliga skuldrådgivningstjänster. I tillämpliga fall ska kreditgivaren vara skyldig att informera konsumenten om att kreditprövningen grundar sig på automatisk behandling av uppgifter och om konsumentens rätt till en bedömning som utförs av en människa och om förfarandet för att bestrida beslutet.

10. Om parterna enas om att ändra det totala kreditbeloppet efter ingåendet av kreditavtalet, ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren är skyldig att ompröva konsumentens kreditvärdighet på grundval av uppdaterad information innan en betydande ökning av det totala kreditbeloppet beviljas.

11. Medlemsstaterna får kräva att kreditgivare gör en bedömning av konsumentens kreditvärdighet på grundval av en sökning i relevant databas. Bedömningen av kreditvärdigheten får dock inte grundas uteslutande på konsumentens kredithistorik.

Artikel 19

Databaser

1. Varje medlemsstat ska vid gränsöverskridande krediter säkerställa att kreditgivare från andra medlemsstater bereds åtkomst till databaser som används i den medlemsstaten för att bedöma konsumentens kreditvärdighet. Villkoren för åtkomst till sådana databaser ska vara icke-diskriminerande.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att endast de kreditgivare som står under den nationella behöriga myndighetens tillsyn och som fullt ut uppfyller kraven i förordning (EU) 2016/679 har åtkomst till de databaser som används för att bedöma konsumenters kreditvärdighet.

3. Punkt 1 ska tillämpas på både offentliga och privata databaser.

4. De databaser som avses i punkt 1 och som innehåller information om kreditavtal för konsumenter ska åtminstone innehålla information om konsumenternas relevanta utestående kreditfordringar, om typen av kredit och om kreditgivarens identitet.

5. Kreditgivare och kreditförmedlare får inte behandla särskilda kategorier av uppgifter som anges i artikel 9.1 i förordning (EU) 2016/679 och personuppgifter som behandlas från sociala nätverk som kan finnas i de databaser som avses i punkt 1 i den här artikeln.

6. Om kreditansökan avslås på grundval av en sökning i en databas som avses i punkt 1, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren utan onödigt dröjsmål och kostnadsfritt informerar konsumenten om resultatet av sökningen med uppgifter om den databas där sökningen skett samt de kategorier av uppgifter som beaktats.

7. När det gäller kreditavtal ska databasleverantörer ha rutiner för att säkerställa att informationen i deras databaser är aktuell och korrekt. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenterna informeras

- a) inom 30 dagar efter registreringen av eventuella utestående kreditfordringar i en databas, och
- b) om sina rättigheter i enlighet med förordning (EU) 2016/679.

8. När det gäller kreditavtal ska medlemsstaterna säkerställa att det finns klagomålsförfaranden för att underlätta för konsumenter att ifrågasätta innehållet i databaser, inbegripet information som kan erhållas av tredje parter genom de databaserna.

KAPITEL V

KREDITAVTALENS FORM OCH INNEHÅLL

Artikel 20

Utformning av kreditavtalet

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditavtal och alla ändringar av sådana avtal upprättas på papper eller ett annat varaktigt medium och att alla avtalsslutande parter får en kopia av kreditavtalet.
2. Medlemsstaterna får införa eller upprätthålla nationella regler som avser giltigheten av ingåendet av kreditavtal, och som är förenliga med unionsrätten.

Artikel 21

Information som ska inkluderas i kreditavtalet

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditavtalet klart och kortfattat specificerar samtliga följande delar:
 - a) Typ av kredit.
 - b) De avtalsslutande parternas identitet och geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens identitet och geografiska adress.
 - c) Det sammanlagda kreditbeloppet och villkoren för utnyttjande av krediten.
 - d) Kreditavtalets löptid.
 - e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.
 - f) Krediträntan, eller alla krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, gällande villkor för tillämpning av de olika krediträntorna och alla index eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan i den mån dessa finns tillgängliga samt perioder, villkor och förfarande för ändringar av de olika krediträntorna.
 - g) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och som beräknas vid den tidpunkt då kreditavtalet ingås samt uppgift om alla antaganden som använts vid beräkningen av räntesatsen och det sammanlagda beloppet.
 - h) Storlek, antal och periodicitet för de betalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.
 - i) Om kapitalet i ett kreditavtal med fast löptid ska amorteras, en hänvisning till konsumentens rätt att, på begäran och kostnadsfritt, när som helst under hela kreditavtalets löptid, erhålla en sammanställning i form av en amorteringsplan.
 - j) Om avgifter och räntor ska betalas utan att kapitalet amorteras, en sammanställning med information om under vilka tidsperioder och enligt vilka villkor räntor och andra återkommande avgifter och engångsavgifter ska betalas.
 - k) I tillämpliga fall avgifter för administration av ett eller flera obligatoriska konton där både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande registreras, avgifter för att använda ett betalningsmedel för både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande, eventuella andra avgifter med anknytning till kreditavtalet, och på vilka villkor dessa avgifter kan ändras.

- l) Tillämplig räntesats i samband med sena betalningar enligt de villkor som är tillämpliga när kreditavtalet ingås och villkoren för ändring av denna samt i tillämpliga fall avgifterna när avtalsförpliktelser inte fullgörs.
- m) En varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar.
- n) I tillämpliga fall, uppgift om att en notariatsavgift tillkommer.
- o) I tillämpliga fall, de säkerheter och försäkringar som krävs.
- p) Förekomst eller avsaknad av ångerrätt, ångerfristen, i tillämpliga fall, samt andra villkor för att utöva denna rätt, inklusive det varaktiga medium som ska användas för den underrättelse som avses i artikel 26.5 första stycket a, information om konsumentens skyldighet att återbetala det utnyttjade kapitalet och räntan i enlighet med artikel 26.5 första stycket b samt det upplupna räntebeloppet per dag.
- q) Den typ av varaktigt medium på vilket konsumenten väljer att ta emot följande:
 - i) I tillämpliga fall, den påminnelse som avses i artikel 10.1 andra stycket.
 - ii) Den information som avses i artikel 22.
 - iii) Den information om ändrad kreditränta som avses i artikel 23.1 första stycket.
 - iv) Den information som avses i artikel 24.1 och 24.2.
 - v) I tillämpliga fall, den information om uppsägning av ett kreditavtal med obestämd löptid som avses i artikel 28.1 andra stycket och artikel 28.2.
- r) I tillämpliga fall, information om de rättigheter som anges i artikel 27 samt villkoren för utövande av dessa rättigheter.
- s) En hänvisning till den rätt till förtidsåterbetalning som anges i artikel 29, förfarandet vid förtidsåterbetalning och, i tillämpliga fall, information om kreditgivarens rätt till ersättning och en överskådlig och begriplig förklaring av hur den ersättning som konsumenten ska betala till kreditgivaren ska beräknas.
- t) Det förfarande som ska följas vid utövandet av rätten att säga upp kreditavtalet.
- u) Möjligheten för konsumenten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol och sätt att få tillgång till denna mekanism.
- v) I tillämpliga fall, andra avtalsvillkor.
- w) Den behöriga tillsynsmyndighetens namn och adress.
- x) Relevanta kontaktuppgifter för leverantörer av skuldrådgivningstjänster och en rekommendation till konsumenten att kontakta sådana leverantörer i händelse av återbetalningssvårigheter.

Den information som avses i första stycket ska vara tydligt läsbar och anpassad för att ta hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna.

2. När punkt 1 första stycket i tillämpas ska kreditgivaren när som helst under hela kreditavtalets löptid kostnadsfritt ge konsumenten tillgång till en sammanställning i form av en amorteringsplan.

Den amorteringsplan som avses i första stycket ska upplysa om de delbetalningar som ska göras samt under vilka tidsperioder och på vilka villkor dessa belopp ska betalas.

Amorteringsplanen ska även för varje delbetalning innehålla uppgift om vad som utgör amortering av kapitalet, räntan beräknad på grundval av krediträntan och, i tillämpliga fall, eventuella ytterligare kostnader.

Om krediträntan inte är fast eller de andra kostnaderna kan ändras enligt kreditavtalet, ska amorteringsplanen på ett klart och kortfattat sätt ange att uppgifterna i planen endast är giltiga till dess att den krediträntan eller de kostnaderna ändras i enlighet med kreditavtalet.

3. Vid kreditavtal där konsumentens betalningar inte omedelbart medför en motsvarande amortering av det totala kreditbeloppet utan används för kapitalbildning under perioder och på villkor som anges i kreditavtalet eller i ett biavtal, ska kreditavtalet utöver den information som avses i punkt 1, klart och kortfattat ange att sådana kreditavtal inte utgör någon garanti för att det totala utnyttjade kreditbeloppet enligt kreditavtalet återbetalas, om inte en sådan garanti ställs uttryckligen.

KAPITEL VI

ÄNDRINGAR AV KREDITAVTALET OCH AV KREDITRÄNTAN

Artikel 22

Information om ändring av kreditavtalet

Utan att det påverkar andra skyldigheter som föreskrivs i detta direktiv ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren, innan villkoren i kreditavtalet ändras, på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet lämnar följande information till konsumenten:

- a) En tydlig beskrivning av de föreslagna ändringarna och, i tillämpliga fall, behovet av samtycke från konsumenten, eller en förklaring av de ändringar som införts genom lagstiftning.
- b) Tidsplanen för genomförandet av de ändringar som avses i led a.
- c) Konsumentens möjligheter att lämna klagomål mot de ändringar som avses i led a.
- d) Tidsfristen för att lämna in ett sådant klagomål.
- e) Namnet på och adressen till den behöriga myndighet till vilken klagomålet kan lämnas in.

Artikel 23

Ändringar av krediträntan

1. Om kreditgivare får ändra krediträntorna i befintliga kreditavtal, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet informerar konsumenten om varje ändring av krediträntan i god tid innan ändringen träder i kraft.

Den information som avses i första stycket ska omfatta betalningarnas belopp efter det att den nya krediträntan har trätt i kraft och, om betalningarnas antal och periodicitet ändras, uppgift om detta.

2. Genom undantag från punkt 1 får den information som avses i den punkten ges till konsumenten regelbundet om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Parterna har enats om sådan regelbunden information i kreditavtalet.
- b) Ändringen av krediträntan beror på en ändring av referensräntan.
- c) Den nya referensräntan offentliggörs i god tid och på lämpligt sätt.
- d) Informationen om den nya referensräntan finns också tillgänglig
 - i) i kreditgivarens lokaler,

- ii) på kreditgivarens webbplats, om sådan finns, och
- iii) via kreditgivarens mobilapp, om sådan finns.

KAPITEL VII

KONTOKREDITER OCH ÖVERSKRIDANDE

Artikel 24

Kontokrediter

1. När en kredit har beviljats i form av kontokredit ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren, genom hela kreditavtalets löptid, håller konsumenten regelbundet, åtminstone en gång per månad, informerad genom kontoutdrag, på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet, med uppgift om följande:

- a) Exakt period som kontoutdraget gäller.
- b) Utnyttjade belopp och datum för utnyttjandet.
- c) Saldo enligt det föregående kontoutdraget med angivande av datum.
- d) Nytt saldo.
- e) Datum och belopp för de betalningar som konsumenten gjort.
- f) Tillämpad kreditränta.
- g) Eventuella avgifter som har tillämpats.
- h) I tillämpliga fall, det minimibelopp som ska betalas av konsumenten.

2. När en kredit har beviljats i form av en kontokredit ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren informerar konsumenten, på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet, om höjningar av krediträntan eller eventuella avgifter som ska betalas, vilket ska ske i god tid innan ändringen i fråga träder i kraft.

Genom undantag från första stycket får den information som avses i det stycket ges regelbundet på det sätt som föreskrivs i punkt 1 om följande villkor är uppfyllda:

- a) Parterna har kommit överens om sådan periodisk information i kreditavtalet.
- b) Ändringen av krediträntan beror på en ändring av referensräntan.
- c) Den nya referensräntan offentliggörs på lämpligt sätt.
- d) Informationen om den nya referensräntan finns också tillgänglig
 - i) i kreditgivarens lokaler,
 - ii) på kreditgivarens webbplats, om sådan finns, och
 - iii) via kreditgivarens mobilapp, om sådan finns.

3. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren underrättar konsumenten på ett överenskommet sätt om varje minskning eller uppsägning av kontokrediten åtminstone 30 dagar före den dag då den faktiska minskningen eller uppsägningen av kontokrediten får verkan.

4. Om kontokrediten minskas eller sägs upp ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren, innan verkställighetsförfarandet har inletts, utan ytterligare kostnad, erbjuder konsumenten möjlighet att återbetala det belopp som faktiskt utnyttjats i den utsträckning det överstiger det minskade beloppet, eller, vid uppsägning, hela det utnyttjade beloppet. En sådan återbetalning ska göras i tolv lika stora månatliga avbetalningar, såvida inte konsumenten väljer att återbetala tidigare, till den kreditränta som gäller för kontokrediten.

5. Medlemsstaterna får behålla eller anta strängare bestämmelser i frågor som rör skydd av konsumenter som innehar en annan kontokredit än dem som avses i denna artikel, i enlighet med unionsrätten.

Artikel 25

Överskridande

1. Vad gäller avtal om öppnande av ett checkkonto, där det finns en möjlighet för konsumenten att överskrida kontot, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren inkluderar information om denna möjlighet i det avtalet samt information om krediträntan, gällande villkor för tillämpning av den räntan, alla tillgängliga referensindex eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan, de avgifter som är tillämpliga från det att kreditavtalet ingås och, i förekommande fall, de villkor som gäller för ändring av de avgifterna. Kreditgivaren ska i alla händelser regelbundet lämna dessa uppgifter till konsumenten, på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt och som anges i avtalet om öppnande av ett checkkonto.

2. Vid ett väsentligt överskridande under längre tid än en månad ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren, på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt och som anges i avtalet om öppnande av ett checkkonto, utan dröjsmål underrättar konsumenten om följande:

- a) Överskridandet.
- b) Det berörda beloppet.
- c) Krediträntan.
- d) Straffavgifter, dröjsmålsavgifter eller dröjsmålsränta som eventuellt kommer att tillämpas.
- e) Förfallodagen.

Vid regelbundna överskridanden ska kreditgivaren erbjuda konsumenten rådgivningstjänster, om sådana finns tillgängliga, och kostnadsfritt hänvisa konsumenten till skuldrådgivningstjänster.

3. Denna artikel ska inte påverka nationell rätt som kräver att kreditgivaren erbjuder en annan typ av kreditprodukt när överskridandet pågått under betydande tid.

4. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren underrättar konsumenten på ett överenskommet sätt när överskridande inte längre tillåts eller när gränsen för överskridande minskas, åtminstone 30 dagar före den dag då den faktiska minskningen eller uppsägningen av överskridandet får verkan.

5. Om överskridandet minskas eller sägs upp ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren, innan verkställighetsförfarandet har inletts, utan ytterligare kostnad, erbjuder konsumenten möjlighet att återbetala det belopp som faktiskt utnyttjats i den utsträckning det överstiger det minskade beloppet, eller, vid uppsägning, hela det utnyttjade beloppet. En sådan återbetalning ska göras i tolv lika stora månatliga avbetalningar, såvida inte konsumenten väljer att återbetala tidigare, till den kreditränta som gäller för överskridandet.

6. Medlemsstaterna får behålla eller anta strängare bestämmelser i frågor som rör skydd av konsumenter som innehar ett annat överskridande än dem som avses i denna artikel, i enlighet med unionsrätten.

KAPITEL VIII

FRÅNTRÄDANDE, UPPSÄGNING OCH FÖRTIDSÅTERBETALNING

Artikel 26

Ångerrätt

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten inom 14 kalenderdagar kan frånträda kreditavtalet utan att ange något skäl.

Den ångerfrist som avses i första stycket ska börja löpa antingen

- a) från och med dagen för ingåendet av kreditavtalet, eller
- b) från och med den dag då konsumenten får avtalsvillkoren och informationen i enlighet med artiklarna 20 och 21, om denna dag infaller senare än den dag som avses i led a i detta stycke.

Den tidsfrist som avses i första stycket ska anses ha iakttagits om konsumenten skickar den underrättelse som avses i punkt 5 första stycket a till kreditgivaren innan tidsfristen löper ut.

2. Om konsumenten inte har fått avtalsvillkoren och informationen i enlighet med artiklarna 20 och 21, ska ångerfristen i alla händelser löpa ut 12 månader och 14 dagar efter ingåendet av kreditavtalet. Detta ska inte vara tillämpligt om konsumenten inte har informerats om sin ångerrätt i enlighet med artikel 21.1 första stycket p.

3. När det gäller kombinerade kreditavtal för köp av en vara med en returpolicy som säkerställer full återbetalning under en viss tidsperiod som överstiger 14 kalenderdagar, ska ångerrätten förlängas så att den motsvarar varaktigheten för en sådan returpolicy.

4. Om nationell lagstiftning som är tillämplig den 19 november 2023 redan föreskriver att medel inte kan göras tillgängliga för konsumenten före utgången av en särskilt angiven frist, får medlemsstaterna, med avseende på kombinerade kreditavtal, genom undantag från punkt 1 och på konsumentens uttryckliga begäran, bestämma att den frist som avses i den punkten kan kortas ner till att bli densamma som denna särskilt angivna frist.

5. En konsument som utövar sin ångerrätt ska vidta följande åtgärder:

- a) Underrätta kreditgivaren i enlighet med den information som lämnats av kreditgivaren enligt artikel 21.1 första stycket p på papper eller på ett annat varaktigt medium som konsumenten valt och som anges i kreditavtalet inom den tidsfrist som anges i punkt 1 i den här artikeln.
- b) Till kreditgivaren betala kapitalet och upplupen ränta på detta kapital från och med det datum då krediten utnyttjades till och med det datum då kapitalet återbetalas, utan onödigt dröjsmål och i alla händelser senast 30 kalenderdagar efter avsändandet av den underrättelse som avses i led a.

Den ränta som avses i första stycket b ska beräknas på grundval av den avtalade krediträntan. Kreditgivaren ska inte ha rätt till någon annan kompensation från konsumenten om denne frånträder avtalet, fränsett kompensation för icke återbetalningsbara avgifter som erlagts av kreditgivaren till någon offentlig förvaltning.

6. Om en kompletterande tjänst till kreditavtalet tillhandahålls av kreditgivaren eller av tredje part på grundval av ett avtal mellan denna tredje part och kreditgivaren, ska konsumenten inte längre vara bunden av avtalet angående den kompletterande tjänsten om denne utnyttjar ångerrätten i fråga om kreditavtalet i enlighet med denna artikel.

7. Om konsumenten har ångerrätt enligt punkterna 1, 5 och 6 i denna artikel, ska artiklarna 6 och 7 i direktiv 2002/65/EG inte vara tillämpliga.

8. Medlemsstaterna får föreskriva att punkterna 1–6 i denna artikel inte ska tillämpas på kreditavtal som enligt nationell rätt måste ingås med anlitande av en notarie, förutsatt att notarien går i god för att konsumenten garanteras de rättigheter som avses i artiklarna 10, 11, 20 och 21.

9. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av nationell rätt som fastställer en tidsperiod under vilken fullgörandet av avtalet inte kan påbörjas.

Artikel 27

Kombinerade kreditavtal

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att en konsument som har utnyttjat ångerrätten på grundval av unionsrätten i samband med ett avtal om leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, inte längre är bunden av ett kombinerat kreditavtal.

2. Om de varor eller tjänster som omfattas av det kombinerade kreditavtalet inte levereras eller tillhandahålls eller levereras eller tillhandahålls endast till en del eller inte överensstämmer med avtalet om leverans av varor eller tillhandahållande av en tjänst, ska konsumenten ha rätt att rikta anspråk mot kreditgivaren om konsumenten har riktat anspråk mot leverantören men misslyckats med att få den gottgörelse som konsumenten är berättigad till enligt lag eller enligt avtalet om leverans av dessa varor eller tillhandahållande av dessa tjänster. Medlemsstaterna ska avgöra i vilken omfattning och under vilka villkor denna rättighet kan utövas.

3. Denna artikel ska inte påverka nationell rätt enligt vilken kreditgivaren ska ha ett solidariskt ansvar i fråga om konsumentens anspråk gentemot leverantören i de fall då de varor eller tjänster som köpts av leverantören har finansierats genom ett kreditavtal.

Artikel 28

Kreditavtal med obestämd löptid

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten på sedvanligt sätt och när som helst kostnadsfritt får säga upp ett kreditavtal med obestämd löptid, såvida parterna inte har avtalat om en uppsägningstid. Uppsägningstiden får inte överstiga en månad.

Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren, om detta överenskommits i kreditavtalet, på sedvanligt sätt får säga upp ett kreditavtal med obestämd löptid genom att ge konsumenten minst två månaders uppsägningstid, på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren, om detta överenskommits i kreditavtalet, av sakliga skäl får säga upp konsumentens rätt att utnyttja ett kreditavtal med obestämd löptid. Kreditgivaren ska, på papper eller på ett annat varaktigt medium som anges i kreditavtalet, informera konsumenten om uppsägningen och skälen till detta, om möjligt före uppsägningen och senast omedelbart därefter, såvida inte tillhandahållandet av sådan information är förbjudet enligt unionsrätten eller nationell rätt eller strider mot allmän ordning eller allmän säkerhet.

Artikel 29

Förtidsåterbetalning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten när som helst har rätt att återbetala i förtid. I sådana fall ska konsumenten ha rätt till en nedsättning av konsumentens sammanlagda kreditkostnad för avtalets återstående löptid. Vid beräkningen av denna nedsättning ska hänsyn tas till alla kostnader som konsumenten enligt kreditgivaren ska betala.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren vid förtidsåterbetalning har rätt till skälig och objektivt motiverad ersättning för eventuella kostnader som är direkt kopplade till förtidsåterbetalningen, förutsatt att förtidsåterbetalningen infaller under en tidsperiod för vilken krediträntan är bunden.

Den ersättning som avses i första stycket får inte överstiga 1 % av det kreditbelopp som förtidsåterbetalats, om tidsperioden mellan förtidsåterbetalningen och det överenskomna datumet för kreditavtalets upphörande överstiger ett år. Om perioden inte överstiger ett år, får ersättningen inte överstiga 0,5 % av det kreditbelopp som är föremål för förtidsåterbetalning.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren inte har rätt till den ersättning som avses i punkt 2 om något av följande villkor är uppfyllt:

- a) Återbetalningen har gjorts i enlighet med ett försäkringsavtal som ska garantera återbetalningen av krediten.
- b) Krediten beviljas i form av en kontokredit.
- c) Återbetalningen infaller inom en tidsperiod för vilken krediträntan inte är fast.

4. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna föreskriva att

- a) kreditgivaren har rätt till den ersättning som avses i punkt 2 endast på villkor att beloppet av förtidsåterbetalningen överstiger det tröskelvärde som fastställs i nationell rätt, vilket inte får överstiga 10 000 EUR inom en period på 12 månader,
- b) kreditgivaren undantagsvis får kräva högre ersättning, om denne kan bevisa att den förlust som lidits till följd av förtidsåterbetalningen överstiger det belopp som fastställts enligt punkt 2.

Om den ersättning som kreditgivaren begär överstiger den faktiska förlusten på grund av förtidsåterbetalningen, ska konsumenten ha rätt till en motsvarande nedsättning.

I detta fall ska förlusten vara mellanskillnaden mellan den ursprungliga avtalade krediträntan och den räntesats till vilken kreditgivaren kan låna ut det belopp som förtidsåterbetalats på marknaden vid tidpunkten för förtidsåterbetalningen, varvid hänsyn ska tas till administrativa kostnader på grund av förtidsåterbetalningen.

5. Den ersättning som avses i punkterna 2 och 4 b får under inga omständigheter överstiga det räntebelopp som konsumenten skulle ha betalat under tidsperioden mellan förtidsåterbetalningen och det överenskomna datumet för kreditavtalets upphörande.

KAPITEL IX

EFFEKTIV RÄNTA OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT BEGRÄNSA AVGIFTER OCH KOSTNADER

Artikel 30

Beräkning av den effektiva räntan

1. Den effektiva räntan ska beräknas enligt den matematiska formel som anges i del I i bilaga III. Den ska på årsbasis motsvara nuvärdet av alla framtida eller befintliga åtaganden (kreditutnyttjanden, återbetalningar och avgifter) som ingåtts mellan kreditgivaren och konsumenten.

2. För beräkning av den effektiva räntan ska konsumentens sammanlagda kreditkostnad bestämmas, exklusive eventuella avgifter som ska betalas av konsumenten på grund av att någon skyldighet enligt kreditavtalet inte har fullgjorts samt andra avgifter än det pris som konsumenten ska betala när denne köper en vara eller en tjänst, oavsett om köpet sker kontant eller på kredit.

Kostnaderna för administration av ett konto som registrerar både betalningstransaktioner och utnyttjade krediter, kostnader för användning av ett betalningsmedel som samtidigt gör det möjligt att göra betalningar och utnyttja krediten samt andra kostnader för betalningar ska anses vara en del av konsumentens sammanlagda kreditkostnader, om det inte är frivilligt att öppna kontot och kostnaderna för kontot tydligt och separat anges i kreditavtalet eller i något annat avtal som ingåtts med konsumenten.

3. Vid beräkningen av den effektiva räntan ska man utgå från antagandet att kreditavtalet gäller för den tid som avtalats och att kreditgivaren och konsumenten fullgör sina skyldigheter enligt de villkor och vid de datum som anges i kreditavtalet.
4. Om kreditavtal innehåller villkor som tillåter ändringar i krediträntan eller variationer i vissa avgifter som ingår i den effektiva räntan vilka är omöjliga att uppskatta när beräkningen görs, ska den effektiva räntan beräknas utifrån antagandet att krediträntan och övriga avgifter är fasta och gäller tills kreditavtalet löper ut.
5. Där så är nödvändigt ska de ytterligare antaganden som anges i del II i bilaga III användas vid beräkningen av den effektiva räntan.

Om de antaganden som anges i denna artikel och i del II i bilaga III inte räcker för att beräkna den effektiva räntan på ett enhetligt sätt eller inte längre är anpassade till de affärsmässiga förhållandena på marknaden, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 45 i syfte att ändra den här artikeln och del II i bilaga III i syfte att lägga till de ytterligare antaganden som krävs för att beräkna den effektiva räntan eller ändra befintliga sådana.

Artikel 31

Åtgärder för att begränsa krediträntor, effektiva räntor eller konsumentens sammanlagda kreditkostnader

1. Medlemsstaterna ska införa åtgärder i syfte att effektivt förhindra missbruk och säkerställa att konsumenter inte debiteras alltför höga krediträntor, effektiva räntor eller sammanlagda kreditkostnader, såsom tak.
2. Medlemsstaterna får anta förbud eller begränsningar avseende specifika avgifter som tas ut av kreditgivare inom deras territorier.
3. Senast den 20 november 2027 ska kommissionen göra de åtgärder som införs av medlemsstaterna i enlighet med punkt 1 allmänt tillgängliga. Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om dessa åtgärder senast den 20 november 2026.
4. Senast den 20 november 2029 ska Europeiska bankmyndigheten offentliggöra en rapport om genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1. Den rapporten ska innehålla en bedömning av de åtgärder som medlemsstaterna har infört, inbegripet metoder för att fastställa tak i förekommande fall, och av åtgärdernas effektivitet när det gäller att begränsa alltför höga krediträntor, effektiva räntor eller sammanlagda kreditkostnader för konsumenten, och ska innehålla bästa praxis för fastställande av sådana åtgärder.

KAPITEL X

UPPFÖRANDEREGLER OCH KRAV FÖR PERSONAL

Artikel 32

Uppföranderegler vid tillhandahållandet av konsumentkrediter

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och kreditförmedlaren handlar hederligt, rättvist, transparent och professionellt och tar hänsyn till konsumenters rättigheter och intressen när de utför någon av följande verksamheter:
 - a) Sammansättning av kreditprodukter.
 - b) Reklam för kreditprodukter i enlighet med artiklarna 7 och 8.

- c) Beviljande, förmedling eller underlättande av beviljande av krediter.
- d) Tillhandahållande av rådgivningstjänster.
- e) Tillhandahållande av kompletterande tjänster till konsumenter.
- f) Genomförande av kreditavtal.

De verksamheter som avses i första stycket c och d ska grunda sig på information om konsumentens förhållanden och eventuella särskilda krav som konsumenten framfört samt rimliga antaganden om riskerna för konsumentens situation under löptiden för kreditavtalet.

De verksamheter som avses i första stycket d ska även grunda sig på den information som krävs enligt artikel 16.3 a.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivares arvodering av sin personal och sina kreditförmedlare respektive kreditförmedlares arvodering av sin personal inte inkräktar på efterlevnaden av den skyldighet som föreskrivs i punkt 1.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare, då de fastställer och tillämpar arvoderingssystem för personal som ansvarar för kreditprövningen, följer följande principer på ett sätt och i den utsträckning som lämpar sig med tanke på deras storlek och interna organisation och deras verksamhets karaktär, omfattning och komplexitetsgrad:
 - a) Arvoderingssystemet ska vara förenligt med och främja en sund och effektiv riskhantering och ska inte ge incitament till risktagande som går utöver kreditgivarens tolererade risknivå.
 - b) Arvoderingssystemet ska överensstämma med kreditgivarens affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen och omfatta åtgärder för att undvika intressekonflikter, särskilt genom att föreskriva att arvodering inte ska vara avhängig av antalet eller andelen godkända kreditansökningar.
4. Medlemsstaterna ska, när kreditgivare eller kreditförmedlare tillhandahåller rådgivningstjänster, säkerställa att ersättningsstrukturen för den berörda personalen inte påverkar deras förmåga att agera i konsumentens bästa intresse och att den inte är avhängig av försäljningsmål. För att uppnå det målet får medlemsstaterna även förbjuda provision som betalas av kreditgivaren till kreditförmedlaren.
5. Medlemsstaterna får förbjuda eller införa begränsningar för betalningarna från en konsument till en kreditgivare eller en kreditförmedlare innan ett kreditavtal ingås.

Artikel 33

Kunskaps- och kompetenskrav för personal

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare och kreditförmedlare kräver att deras personal har och uppdaterar lämpliga kunskaper och kompetens för att sätta samman, erbjuda och bevilja kreditavtal, utföra kreditförmedlingsverksamhet och tillhandahålla rådgivningstjänster samt för konsumenträttigheter inom sitt handelsområde. Om ingåendet av ett kreditavtal även inbegriper kompletterande tjänster ska det krävas lämpliga kunskaper och kompetens för dessa kompletterande tjänster.
2. Medlemsstaterna ska fastställa minimikrav på kunskap och kompetens för kreditgivares och kreditförmedlares personal.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av de krav som anges i punkt 1 och att de behöriga myndigheterna har befogenhet att kräva att kreditgivare och kreditförmedlare lämnar de styrkande handlingar som den behöriga myndigheten anser vara nödvändiga för att kunna utöva sådan tillsyn.

KAPITEL XI

FINANSIELL UTBILDNING OCH STÖD TILL KONSUMENTER I EKONOMISKA SVÅRIGHETER

Artikel 34

Finansiell utbildning

1. Medlemsstaterna ska främja åtgärder för att stödja utbildning av konsumenter när det gäller ansvarsfullt låntagande och skuldhantering, särskilt avseende kreditavtal. Tydlig och allmän information om kreditgivningsprocessen ska tillhandahållas till konsumenter för att ge dem vägledning, särskilt för dem som utnyttjar en konsumentkredit för första gången och särskilt genom digitala verktyg. Vid utarbetandet och främjandet av dessa åtgärder ska medlemsstaterna samråda med berörda parter, däribland konsumentorganisationer.

Medlemsstaterna ska också säkerställa att det sprids information om den vägledning som konsumentorganisationer och nationella myndigheter kan ge konsumenter.

2. Kommissionen ska bedöma och offentliggöra en rapport om den finansiella utbildning som finns att tillgå för konsumenter i medlemsstaterna samt redovisa exempel på bästa praxis som kunde utvecklas vidare för att öka konsumenternas finansiella medvetenhet.

Artikel 35

Betalningsdröjsmål och anståndsåtgärder

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivare när så är lämpligt medger skäligt anstånd innan verkställighetsförfaranden inleds. Sådana anståndsåtgärder ska bland annat beakta konsumentens individuella omständigheter. Kreditgivare ska inte vara skyldiga att upprepade gånger erbjuda konsumenterna anståndsåtgärder, utom när det är motiverat.

Kreditgivare ska inte vara skyldiga att göra en kreditprövning i enlighet med artikel 18 när de ändrar de befintliga villkoren i ett kreditavtal i enlighet med tredje stycket b i denna punkt, förutsatt att det sammanlagda belopp som konsumenten ska betala inte höjs avsevärt när kreditavtalet ändras.

De anståndsåtgärder som avses i första stycket

- a) får bland annat omfatta fullständig eller partiell refinansiering av ett kreditavtal,
- b) ska omfatta en ändring av de befintliga villkoren i ett kreditavtal, vilket bland annat kan omfatta följande:
 - i) Förlängning av kreditavtalets löptid.
 - ii) Ändring av typen av kreditavtal.
 - iii) Betalningsanstånd för samtliga eller vissa delbetalningar under en period.
 - iv) Sänkning av krediträntan.
 - v) Erbjudande av ett betalningsuppskov.
 - vi) Partiella återbetalningar.
 - vii) Valutaomräkningar.
 - viii) Partiell skuldavskrivning och skuldkonsolidering.

2. Förteckningen över möjliga åtgärder i punkt 1 tredje stycket b ska inte påverka tillämpningen av nationell rätt och ska inte kräva att medlemsstaterna föreskriver alla dessa åtgärder i sin nationella rätt.

3. Om medlemsstaterna tillåter kreditgivare att fastställa och påföra konsumenten avgifter på grund av en betalningsförsummelse får dessa medlemsstater kräva att dessa avgifter inte får vara högre än vad som är nödvändigt för att ersätta kreditgivaren för de kostnader som denna ådragit sig till följd av betalningsförsummelsen.

4. Om medlemsstaterna tillåter kreditgivare att påföra konsumenten ytterligare avgifter i händelse av betalningsförsummelse ska dessa medlemsstater införa ett tak för sådana avgifter.
5. Medlemsstaterna ska inte hindra parterna i ett kreditavtal från att uttryckligen komma överens om att återlämnande eller överföring till kreditgivaren av varor som omfattas av ett kombinerat kreditavtal eller intäkter från försäljningen av sådana varor är tillräckligt för att återbetala krediten.

Artikel 36

Skuldrådgivningstjänster

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att oberoende skuldrådgivningstjänster görs tillgängliga för konsumenter som har eller kan få svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden, med endast begränsade avgifter för sådana tjänster.
2. För att fullgöra de skyldigheter som fastställs i punkt 1 ska kreditgivare ha infört förfaranden och strategier för tidig upptäckt av konsumenter som har ekonomiska svårigheter.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare hänvisar konsumenter som har svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden till skuldrådgivningstjänster som är lättillgängliga för konsumenten.
4. Kommissionen ska senast den 20 november 2028 lägga fram en rapport med en översikt över tillgången till skuldrådgivningstjänster i medlemsstaterna och identifiera bästa praxis för den fortsatta utvecklingen av sådana tjänster. Medlemsstaterna ska senast den 20 november 2026 och därefter varje år rapportera till kommissionen om tillgängliga skuldrådgivningstjänster.

KAPITEL XII

KREDITGIVARE OCH KREDITFÖRMEDLARE

Artikel 37

Godkännande och registrering av samt tillsyn över andra institut än kreditinstitut och betalningsinstitut

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare och kreditförmedlare omfattas av ett tillfredsställande godkännandeförfarande, av registreringsarrangemang och av tillsynsarrangemang som inrättats av en oberoende behörig myndighet.
2. Kravet på ett tillfredsställande godkännandeförfarande och på registrering ska inte vara tillämpligt på kreditgivare som är
 - a) kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013,
 - b) betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i direktiv (EU) 2015/2366, för de tjänster som avses i punkt 4 i bilaga I till det direktivet, eller
 - c) institut för elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv 2009/110/EG, för beviljande av kredit som avses i artikel 6.1 första stycket b i det direktivet.
3. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa de krav på godkännande och registrering som avses i punkt 1 för varu- eller tjänsteleverantörer som uppfyller kraven för mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i rekommendation 2003/361/EG och som medverkar
 - a) subsidiärt som kreditförmedlare, eller
 - b) subsidiärt som kreditgivare, och som beviljar en kredit i form av betalningsansånd för köp av varor och tjänster som de själva erbjuder, om krediten är ränte- och avgiftsfri och med endast begränsade avgifter som konsumenten ska betala på grund av sena betalningar, vilka tas ut i enlighet med nationell rätt.

*Artikel 38***Särskilda skyldigheter för kreditförmedlare**

Medlemsstaterna ska kräva att kreditförmedlare

- a) såväl i sin marknadsföring som i all dokumentation som riktar sig till deras kunder anger vilka befogenheter de har och om de bara arbetar med en eller vissa kreditgivare eller som oberoende mäklare,
- b) informerar konsumenten om eventuella avgifter som konsumenten ska betala till kreditförmedlaren för de tjänster som ska tillhandahållas,
- c) når en överenskommelse med konsumenten om de avgifter som avses i led b, på papper eller på ett annat varaktigt medium, innan kreditavtalet ingås,
- d) meddelar kreditgivaren eventuella avgifter som avses i led b i syfte att beräkna den effektiva räntan.

KAPITEL XIII

ÖVERLÅTELSE AV RÄTTIGHETER OCH TVISTLÖSNING*Artikel 39***Överlåtelse av rättigheter**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten, om kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal eller kreditavtalet i sig överläts till en tredje part, har rätt att göra gällande samma invändningar gentemot den nya fordringsägaren som konsumenten kunde ha gjort gentemot den ursprungliga kreditgivaren, inklusive kvittningsrätt när detta medges i den berörda medlemsstaten.
2. Medlemsstaterna ska kräva att den ursprungliga kreditgivaren informerar konsumenten om den överlåtelse som avses i punkt 1, såvida inte den ursprungliga kreditgivaren enligt överenskommelse med den nya fordringsägaren fortfarande handhar krediten gentemot konsumenten.

*Artikel 40***Twistlösning utanför domstol**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenter har tillgång till lämpliga, snabba och effektiva förfaranden för twistlösning utanför domstol för att lösa tvister mellan konsumenter och kreditgivare eller kreditförmedlare om rättigheter och skyldigheter som avser kreditavtal enligt detta direktiv, vid behov med hjälp av befintliga enheter som utför twistlösning utanför domstol. Sådana förfaranden för twistlösning utanför domstol och de enheter som erbjuder dem ska uppfylla de kvalitetskrav som fastställs i direktiv 2013/11/EU.
2. Medlemsstaterna ska uppmuntra de enheter som utför twistlösning utanför domstol som avses i punkt 1 att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister om kreditavtal.

KAPITEL XIV

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Artikel 41

Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska utse nationella behöriga myndigheter med befogenhet att se till att detta direktiv tillämpas och efterlevs och ska säkerställa att dessa myndigheter har utrednings- och tillsynsbefogenheter och tillräckliga resurser så att de kan fullgöra sitt uppdrag på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

De behöriga myndigheterna ska vara antingen offentliga myndigheter eller organ som erkänts enligt nationell rätt eller av enligt nationell rätt för ändamålet uttryckligen bemyndigade offentliga myndigheter. De får inte vara kreditgivare eller kreditförmedlare.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna, alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna samt revisorer och experter som arbetar på deras uppdrag är bundna av tystnadsplikt. Utan att det påverkar fall som omfattas av straffrätt eller av detta direktiv får ingen förtrolig information som erhålls i tjänsten röjas till någon person eller myndighet utom i sammanfattad eller aggregerad form. Detta ska emellertid inte hindra de behöriga myndigheterna från att utbyta eller överföra förtrolig information i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna är något av följande:

- a) Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ⁽²⁹⁾.
- b) Andra myndigheter än de behöriga myndigheter som avses i led a, förutsatt att nationella lagar och andra författningar kräver att dessa myndigheter samarbetar med de behöriga myndigheter som avses i led a när det är nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna uppfyller kriterierna i artikel 5 i förordning (EU) 2017/2394.

5. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om valet av behöriga myndigheter och eventuella ändringar vad gäller detta och, om det finns fler än en behörig myndighet på deras territorium, ange eventuell fördelning av uppgifter mellan dessa behöriga myndigheter. Den första av dessa underrättelser ska lämnas så snart som möjligt, dock senast den 20 november 2025.

6. De behöriga myndigheterna ska utöva sina befogenheter i enlighet med nationell rätt antingen

- a) direkt enligt sina egna befogenheter, eller under tillsyn av de rättsliga myndigheterna, eller
- b) genom ansökan till domstolar som är behöriga att fatta det beslut som krävs, inbegripet, när så är lämpligt, genom överklagande, om ansökan om att fatta det nödvändiga beslutet avslås.

7. Om en medlemsstat har mer än en behörig myndighet på sitt territorium ska medlemsstaten säkerställa att deras respektive uppdrag är tydligt definierade och att det råder ett nära samarbete dem emellan så att de kan fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt.

8. Kommissionen ska minst en gång om året i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra en förteckning över de behöriga myndigheterna, och ska kontinuerligt uppdatera den förteckningen på sin webbplats.

⁽²⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

9. Medlemsstaterna får tillämpa nationell lagstiftning för att ge befogenhet att göra produktgripanden till nationella behöriga myndigheter så att de kan dra tillbaka kreditprodukter när ett sådant tillbakadragande är motiverat.

KAPITEL XV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 42

Harmoniseringsnivå

1. I den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser får medlemsstaterna inte behålla eller införa andra bestämmelser i sin nationella rätt som skiljer sig från vad som fastställs i detta direktiv, såvida inte annat anges i detta direktiv.
2. Om en medlemsstat utnyttjar de lagstiftningsval som föreskrivs i artiklarna 2.5–2.8, 8.8, 14.2, 14.3, 16.4, 16.6, 18.11, 24.5, 25.6, 26.4, 26.8, 29.4, 31.2, 32.4, 32.5, 35.3, 35.4, 37.3 och 41.9 ska den medlemsstaten, i väntan på ytterligare harmonisering, utan dröjsmål informera kommissionen om detta och om alla eventuella senare ändringar. Kommissionen ska offentliggöra denna information på en webbplats eller på annat sätt som gör att den lätt kan nås. Medlemsstaterna ska även vidta lämpliga åtgärder för att sprida denna information till nationella kreditgivare, kreditförmedlare och konsumenter.

Artikel 43

Direktivets tvingande karaktär

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenter inte kan avsäga sig de rättigheter som tillkommer dem genom de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de bestämmelser som antas för att införliva detta direktiv inte kan kringgå genom det sätt på vilket avtal formuleras.

Artikel 44

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder senast den 20 november 2026 samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att när sanktioner ska åläggas i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) 2017/2394 ska de inbegripa en möjlighet antingen att ålägga sanktionsavgifter via administrativa förfaranden eller att inleda rättsliga förfaranden för åläggande av sanktionsavgifter, eller bådadera.
3. Medlemsstaterna ska föreskriva att de behöriga myndigheterna får offentliggöra administrativa sanktioner som påförs för överträdelse av de bestämmelser som antagits enligt detta direktiv, om inte offentliggörandet allvarligt äventyrar de finansiella marknaderna eller åsamkar de berörda parterna oproportionerlig skada.

Artikel 45

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 30.5 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med 19 november 2023. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 30.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 30.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 46

Översyn och övervakning

1. Senast den 20 november 2029 och därefter vart fjärde år ska kommissionen göra en utvärdering av detta direktiv. Utvärderingen ska omfatta
 - a) en bedömning av huruvida detta direktivs tillämpningsområde fortfarande är lämpligt när det gäller kreditavtal med säkerhet i fast egendom som inte är bostadsfastighet,
 - b) en bedömning av de tröskelvärden som fastställs i artikel 2.2 c och i del II i bilaga III, och av de procentsatser som används för att beräkna den ersättning som ska utgå vid förtidsåterbetalning enligt artikel 29.2, mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen i unionen och situationen på den berörda marknaden,
 - c) en analys av utvecklingen av marknaden för konsumentkrediter som stöder den gröna omställningen och en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder som rör sådana krediter, och
 - d) en bedömning av genomförandet av artikel 44.1 och 44.2, särskilt av effektiviteten och den avskräckande effekten hos de sanktioner som ålagts enligt den artikeln.
2. Senast den 20 november 2025 ska kommissionen bedöma behovet av att skydda konsumenter som lånar och investerar via plattformar för gräsrotsfinansiering, enligt definitionen i artikel 2.1 d i förordning (EU) 2020/1503, om dessa plattformar inte fungerar som kreditgivare eller kreditförmedlare, utan underlättar beviljandet av krediter mellan konsumenter.
3. Kommissionen ska särskilt övervaka hur förekomsten av de lagstiftningsval som avses i artikel 42 påverkar den inre marknads funktion och konsumenterna.
4. Kommissionen ska lägga fram en rapport om resultaten av den utvärdering och bedömning som avses i punkterna 1, 2 och 3 till Europaparlamentet och rådet, om lämpligt åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 47

Upphävande och övergångsbestämmelser

Direktiv 2008/48/EG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 20 november 2026.

Trots vad som sägs i första stycket ska direktiv 2008/48/EG fortsätta att tillämpas på kreditavtal som gäller den 20 november 2026 till dess att de sägs upp.

Artiklarna 23 och 24, artikel 25.1 andra meningen samt artiklarna 25.2, 28 och 39 i detta direktiv ska dock tillämpas på alla kreditavtal med obestämd löptid som gäller den 20 november 2026.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga IV.

Artikel 48

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 20 november 2025 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om texten till dessa bestämmelser.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 20 november 2026.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till det direktiv som upphävs genom det här direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 49

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 50

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 18 oktober 2023.

På Europaparlamentets vägnar

R. METSOLA

Ordförande

På rådets vägnar

J. M. ALBARES BUENO

Ordförande

BILAGA I

STANDARDISERAD EUROPEISK KONSUMENTKREDITINFORMATION ⁽¹⁾**Viktig information****Del I [alltid på blankettens första sida]:**

Kreditgivare	[Identitet]
I tillämpliga fall Kreditförmedlare	[Identitet]
Sammanlagt kreditbelopp <i>Detta är den övre kreditgräns eller det totala belopp som ställs till förfogande enligt kreditavtalet.</i>	
Kreditavtalets varaktighet	
Kreditränta eller i tillämpliga fall de olika krediträntor som gäller för kreditavtalet	[% — fast, eller — rörlig, — perioder]
Effektiv ränta <i>Detta är den sammanlagda kostnaden uttryckt i procent per år av det sammanlagda kreditbeloppet. Den effektiva räntan anges för att hjälpa dig att jämföra olika erbjudanden.</i>	
Det sammanlagda belopp som du måste betala <i>Detta är det lånade kapitalet plus ränta och eventuella kostnader i samband med din kredit.</i>	[Summan av konsumentens sammanlagda kreditbelopp och sammanlagda kreditkostnad]
I tillämpliga fall Krediten beviljas i form av betalningsanstånd för specifika varor eller specifika tjänster eller är kopplad till leverans av specifika varor eller tillhandahållande av specifika tjänster Varans/tjänstens namn Kontantpris	
Kostnader i samband med sena betalningar	Du kommer att debiteras [... (tillämplig räntesats och villkoren för ändring av denna samt, i tillämpliga fall, dröjsmålsavgifter)] för sena betalningar.

⁽¹⁾ Där "i tillämpliga fall" anges ska kreditgivaren fylla i fältet om informationen är relevant för kredittypen eller stryka denna information eller hela raden om informationen inte är relevant för kredittypen i fråga.
Förklaringarna i kursiv stil är tänkta att hjälpa konsumenten att bättre förstå sifferuppgifterna.
Texten inom hakparentes utgör förklarande information för kreditgivaren eller kreditförmedlaren och ska ersättas med motsvarande uppgifter.

Del II [om följande inslag inte kan visas på ett tydligt sätt på en sida ska de visas i den första delen av blanketten på sidan 2]:

<p>Avbetalningar och, i förekommande fall, i vilken ordning dessa ska fördelas</p>	<p>Du måste betala följande: [Storlek, antal och periodicitet för de betalningar som konsumenten ska göra] Ränta och/eller avgifter ska betalas på följande sätt:</p>
<p>Varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar</p> <p><i>Uteblivna eller sena betalningar kan få allvarliga konsekvenser för dig (t.ex. tvångsförsäljning) och göra det svårare för dig att få kredit i framtiden.</i></p>	
<p>Ångerrätt</p> <p><i>Du har rätt att frånträda kreditavtalet inom 14 kalenderdagar.</i></p>	<p>Ja/nej</p>
<p>Förtidsåterbetalning</p> <p><i>Hela eller delar av krediten kan återbetalas i förtid när som helst. I tillämpliga fall</i></p> <p>Kreditgivaren har rätt till kompensation vid förtidsåterbetalning.</p>	<p>Ja</p>
<p>Kreditgivare</p> <p>Geografisk adress</p> <p>Telefonnummer</p> <p>E-postadress</p> <p>Webbadress (*)</p>	
<p>I tillämpliga fall</p> <p>Kreditförmedlare</p> <p>Geografisk adress</p> <p>Telefonnummer</p> <p>E-postadress</p> <p>Webbadress (*)</p>	

(*) Denna information är frivillig.

Ytterligare information om kreditavtalet

1. Beskrivning av kreditproduktens huvuddrag

Typ av kredit	
Villkoren för kreditutnyttjandet <i>Här anges när och hur pengarna kan lyftas.</i> I tillämpliga fall Andra former för kreditutnyttjande för den relevanta typen av kreditavtal kan innebära högre effektiva räntor.	[Om kreditavtalet ger möjlighet att utnyttja krediten på olika sätt med olika avgifter eller krediträntor och kreditgivaren använder sig av antagandet i bilaga III del II led b, ska det ingå uppgifter om att andra möjligheter att utnyttja krediten för den relevanta typen av kreditavtal kan innebära högre effektiva räntor]
I tillämpliga fall Begärda säkerheter <i>Detta är en beskrivning av den säkerhet som du ska ställa i samband med kreditavtalet.</i>	[Typ av säkerheter]
I tillämpliga fall Avbetalningarna medför inte omedelbar amortering av kapitalet.	
I tillämpliga fall Priset har anpassats på grundval av automatiserat beslutsfattande.	

2. Kreditkostnader

I förekommande fall De olika krediträntor som gäller för kreditavtalet	[% — fast, eller — rörlig (med index eller referensränta som gäller den ursprungliga krediträntan), — perioder, — villkor för tillämpning av de olika krediträntorna, — perioder, villkor och förfaranden för ändringar av krediträntorna]
Ett representativt exempel som visar den effektiva räntan och det totala belopp som konsumenten ska betala	[% Ett representativt exempel som innehåller alla de antaganden utifrån vilka den effektiva räntan har beräknats ska ges här]
Är det, för att erhålla krediten eller för att erhålla den enligt villkoren i marknadsföringen, obligatoriskt att ingå avtal om — en försäkring som säkrar krediten, eller — någon annan kompletterande tjänst? <i>Om kostnaderna för dessa tjänster inte är kända av kreditgivaren inkluderas dessa inte i den effektiva räntan.</i>	Ja/nej [Om ja, uppge vilken typ av försäkring] Ja/nej [Om ja, uppge vilken typ av kompletterande tjänst]

Härtill hörande kostnader

I tillämpliga fall Avgifter för att behålla ett eller flera konton som krävs för att registrera både betalningstransaktioner och kreditutnyttjanden	
I tillämpliga fall Kostnad för att använda ett särskilt betalningsmedel (t.ex. ett kreditkort)	
I tillämpliga fall Andra kostnader i samband med kreditavtalet	
I tillämpliga fall Villkor för att ändra de ovannämnda kostnaderna i samband med kreditavtalet	
I tillämpliga fall Skyldighet att betala notariatsavgifter	

3. Andra viktiga rättsliga aspekter

I tillämpliga fall Kreditgivaren har rätt till kompensation vid förtidsåterbetalning	[Fastställande av kompensationen (beräkningsmetod) i enlighet med bestämmelserna för genomförande av artikel 29 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 (¹)]
Sökning i en databas <i>Om en kreditansökan avvisas på grundval av sökning i en databas måste kreditgivaren omedelbart och kostnadsfritt meddela dig resultatet av sökningen.</i>	
Rätt att få ett utkast till kreditavtal <i>Du har rätt att på begäran kostnadsfritt få en kopia av utkastet till kreditavtal. Denna bestämmelse är tillämplig om kreditgivaren vid tidpunkten för din begäran är beredd att ingå kreditavtalet med dig.</i>	
I tillämpliga fall Den tidsperiod under vilken kreditgivaren är bunden av förhandsinformationen.	Informationen i denna blankett gäller från och med den [...] till och med den [...].
Beträffande prövning <i>Du har rätt att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol.</i>	[Mekanismen för klagomål och prövning utanför domstol för konsumenten och hur konsumenten kan få tillgång till denna]

<p>Varning om de rättsliga och finansiella konsekvenserna av bristande efterlevnad</p> <p><i>Om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet inte uppfylls, utom i fråga om sena eller uteblivna betalningar, kan detta få allvarliga konsekvenser för dig.</i></p>	
Återbetalningsplan	[Återbetalningsplan som innehåller alla betalningar och återbetalningar som ska göras av konsumenten under kreditavtalets löptid, inbegripet betalningar för eventuella kompletterande tjänster]

(¹) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG (EUT L 2023/2225, 30.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2225/oj>).

I tillämpliga fall

4. Ytterligare information vid distansförsäljning av finansiella tjänster

a) Beträffande kreditgivaren	
I tillämpliga fall	[Identitet]
Kreditgivarens företrädare i den medlemsstat där du är bosatt	
Adress	[Geografisk adress använd för kontakter med konsumenten]
Telefonnummer	
E-postadress	
Webbadress (*)	
I tillämpliga fall	[Det handelsregister i vilket kreditgivaren är införd och dennes registreringsnummer eller motsvarande medel för identifiering i det registret]
Registrering	
I tillämpliga fall	
Tillsynsmyndigheten	
b) Beträffande kreditavtalet	
I tillämpliga fall	[Praktiska instruktioner om utövandet av ångerrätten, bl.a. fristen för utövandet av ångerrätten, den adress till vilken underrättelsen om att ångerrätten kommer att utövas ska skickas samt följdena av att inte utöva ångerrätten]
Utövande av ångerrätten	
I tillämpliga fall	
Den lagstiftning som kreditgivaren har använt som grundval för att upprätta förbindelser med dig innan kreditavtalet ingicks	
I tillämpliga fall	[Relevant klausul anges här]
Klausul om tillämplig rätt för kreditavtalet och/eller behörig domstol	
I tillämpliga fall	Information och avtalsvillkor lämnas på [angivet språk].
Språkordning	Med ditt samtycke har vi för avsikt att under kreditavtalets löptid kommunicera på [specifikt/specifika språk].

(*) Denna information är frivillig för kreditgivaren.

BILAGA II

EUROPEISK KONSUMENTKREDITINFORMATION ⁽¹⁾**Konsumentkrediter som erbjuds av vissa kreditorganisationer (artikel 2.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 ⁽²⁾)****Skuldkonvertering (artikel 2.7 i direktiv (EU) 2023/2225)****Viktig information****Del I [alltid på blankettens första sida]:**

Kreditgivare I tillämpliga fall Kreditförmedlare	[Identitet]
Det sammanlagda kreditbeloppet <i>Detta är den övre kreditgräns eller det totala belopp som ställs till förfogande enligt kreditavtalet.</i>	
Kreditavtalets löptid	
Krediträntan eller i tillämpliga fall de olika krediträntor som gäller för kreditavtalet	[% — fast, eller — rörlig, — perioder]
Effektiv ränta <i>Detta är den sammanlagda kostnaden uttryckt i procent per år av det sammanlagda kreditbeloppet. Den effektiva räntan anges för att hjälpa dig att jämföra olika erbjudanden.</i>	
Det sammanlagda belopp som du måste betala <i>Detta är det lånade kapitalet plus ränta och eventuella kostnader i samband med din kredit.</i>	[Summan av konsumentens sammanlagda kreditbelopp och sammanlagda kreditkostnad]
I tillämpliga fall Krediten beviljas i form av betalningsansånd för specifika varor eller specifika tjänster eller är kopplad till leverans av specifika varor eller tillhandahållande av specifika tjänster Varans/tjänstens namn Kontantpris	

⁽¹⁾ Där "i tillämpliga fall" anges ska kreditgivaren fylla i fältet om informationen är relevant för kredittypen eller stryka denna information eller hela raden om informationen inte är relevant för kredittypen i fråga.

Förklaringarna i kursiv stil är tänkta att hjälpa konsumenten att bättre förstå sifferuppgifterna.

Texten inom hakparentes utgör förklarande information för kreditgivaren eller kreditförmedlaren och ska ersättas med motsvarande uppgifter.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG (EUT L, 2023/2225, 30.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2225/oj>).

Kostnader i samband med sena betalningar	Du kommer att debiteras [... (tillämplig räntesats och villkoren för ändring av denna samt, i tillämpliga fall, dröjsmålsavgifter)] för sena betalningar.
--	---

Del II [om följande inslag inte kan visas på ett tydligt sätt på en sida ska de visas i den första delen av blanketten på sidan 2]:

Avbetalningar och, i förekommande fall, i vilken ordning dessa ska fördelas	Du måste betala följande: [Storlek, antal och periodicitet för de betalningar som konsumenten ska göra] Ränta och/eller avgifter ska betalas på följande sätt:
Varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar <i>Uteblivna eller sena betalningar kan få allvarliga konsekvenser för dig (t.ex. tvångsförsäljning) och göra det svårare för dig att få kredit i framtiden.</i>	
Ångerrätt	Ja/nej
Förtidsåterbetalning <i>Hela eller delar av krediten kan återbetalas i förtid när som helst.</i> I tillämpliga fall Kreditgivaren har rätt till kompensation vid förtidsåterbetalning.	
Kreditgivare Geografisk adress Telefonnummer E-postadress Webbadress (*)	
I tillämpliga fall Kreditförmedlare Geografisk adress Telefonnummer E-postadress Webbadress (*)	

(*) Denna information är frivillig.

Ytterligare information om kreditavtalet

1. Beskrivning av kreditproduktens huvuddrag

Typ av kredit	
I tillämpliga fall Upplysning om att konsumenten när som helst kan åläggas att betala tillbaka hela kreditbeloppet.	
I tillämpliga fall Priset har avpassats på grundval av automatiserat beslutsfattande.	

2. Kreditkostnader

I förekommande fall De olika krediträntor som gäller för kreditavtalet	[% — fast, eller — rörlig (med index eller referensränta som gäller den ursprungliga krediträntan), — perioder, — villkor för tillämpning av de olika krediträntorna]
Ett representativt exempel som visar den effektiva räntan och det totala belopp som konsumenten ska betala	[% Ett representativt exempel som innehåller alla de antaganden utifrån vilka den effektiva räntan har beräknats ska ges här]
I tillämpliga fall Kostnader I tillämpliga fall Villkoren för hur dessa kostnader kan ändras	[De kostnader som tillämpas från och med den dag kreditavtalet ingås]

3. Andra viktiga rättsliga aspekter

Uppsägning av kreditavtalet	[Villkor och förfarande för uppsägning av kreditavtalet]
I tillämpliga fall Kreditgivaren har rätt till kompensation vid förtidsåterbetalning	[Fastställande av kompensationen (beräkningsmetod) i enlighet med bestämmelserna för genomförande av artikel 29 i direktiv (EU) 2023/2225]
Sökning i en databas <i>Om en kreditansökan avvisas på grundval av sökning i en databas måste kreditgivaren omedelbart och kostnadsfritt meddela dig resultatet av sökningen.</i>	
I tillämpliga fall Den tidsperiod under vilken kreditgivaren är bunden av förhandsinformationen.	Informationen i denna blankett gäller från och med den [...] till och med den [...]

Beträffande prövning <i>Du har rätt att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol.</i>	[Mekanismen för klagomål och prövning utanför domstol för konsumenten och hur konsumenten kan få tillgång till denna]
Varning om de rättsliga och finansiella konsekvenserna av bristande efterlevnad <i>Om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet inte uppfylls, utom i fråga om sena eller uteblivna betalningar, kan detta få allvarliga konsekvenser för dig.</i>	
Återbetalningsplan	[Återbetalningsplan som innehåller alla betalningar och återbetalningar som ska göras av konsumenten under avtalets löptid, inbegripet betalningar för eventuella kompletterande tjänster]

I tillämpliga fall

4. Ytterligare information som ska lämnas vid distansförsäljning av finansiella tjänster

a) Beträffande kreditgivaren	
I tillämpliga fall Kreditgivarens företrädare i den medlemsstat där du är bosatt Adress Telefonnummer E-postadress Webbadress (*)	[Identitet] [Geografisk adress använd för kontakter med konsumenten]
I tillämpliga fall Registrering	[Det handelsregister i vilket kreditgivaren är införd och dennes registreringsnummer eller motsvarande medel för identifiering i det registret]
I tillämpliga fall Tillsynsmyndigheten	
b) Beträffande kreditavtalet	
I tillämpliga fall Utövande av ångerrätten	[Praktiska instruktioner om utövandet av ångerrätten, bl.a. ångerfristen, den adress till vilken underrättelsen om att ångerrätten kommer att utövas ska skickas samt följderna av att inte utöva ångerrätten]
I tillämpliga fall Den lagstiftning som kreditgivaren har använt som grundval för att upprätta förbindelser med dig innan kreditavtalet ingicks	

I tillämpliga fall Klausul om tillämplig rätt för kreditavtalet och/eller behörig domstol	[Relevant klausul anges här]
I tillämpliga fall Språkordning	Information och avtalsvillkor lämnas på [angivet språk]. Med ditt samtycke har vi för avsikt att under kreditavtalets löptid kommunicera på [specifikt/specifika språk].

(*) Denna information är frivillig för kreditgivaren.

BILAGA III

- I. Grundläggande ekvation som anger ekvivalensen mellan kreditutnyttjande å ena sidan och återbetalningar och avgifter å den andra.

I den grundläggande ekvation som används för beräkningen av den effektiva räntan sätts likhetstecken årsvis mellan det samlade nuvärdet av de utnyttjade krediterna å ena sidan och å andra sidan det samlade nuvärdet av återbetalningar och avgiftsbetalningar enligt följande:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

där

— X	är den effektiva räntan,
— m	är det tal som motsvarar det sista kreditutnyttjandets plats i tidsföljden,
— k	är det tal som motsvarar ett kreditutnyttjandes plats i tidsföljden, dvs. $1 \leq k \leq m$,
— C _k	är storleken på kreditutnyttjande nr k,
— t _k	är tiden, uttryckt i år och delar av år, mellan dagen för det första kreditutnyttjandet och dagen för varje påföljande kreditutnyttjande, dvs. $t_1 = 0$,
— m'	är det tal som motsvarar den sista återbetalningens eller avgiftsbetalningens plats i tidsföljden,
— l	är det tal som motsvarar en återbetalnings eller avgiftsbetalnings plats i tidsföljden,
— D _l	är storleken på en återbetalning eller avgiftsbetalning,
— s _l	är intervallet, angivet i år och delar av år, mellan datumet för det första kreditutnyttjandet och datumet för varje återbetalning eller avgiftsbetalning.

Anmärkningar

- De belopp som betalas av båda parter vid olika tidpunkter behöver inte nödvändigtvis vara lika stora och behöver inte nödvändigtvis betalas med lika stora intervall.
- Startdatum ska vara datumet för det första kreditutnyttjandet.
- Intervallet mellan de vid beräkningen använda tidpunkterna ska anges i år eller delar av år. Ett år ska anses ha 365 dagar (eller 366 dagar vid skottår), 52 veckor eller tolv jämlånga månader. En månad ska anses ha 30,41666 dagar (dvs. $365/12$), oavsett om det är skottår eller inte.

Om intervallet mellan de vid beräkningen använda tidpunkterna inte kan anges som heltal av veckor, månader eller år, ska intervallet anges som heltal av en av dessa perioder i kombination med ett antal dagar. Om dagar används ska

- varje dag räknas, inklusive veckoslut och helgdagar,
 - jämlånga perioder och sedan dagar räknas bakåt till tidpunkten för det första kreditutnyttjandet,
 - längden av en period av dagar bestämmas exklusive den första dagen och inklusive den sista dagen och anges i år genom att den aktuella perioden divideras med antalet dagar (365 eller 366) på hela året räknat bakåt från och med den sista dagen till samma dag under det föregående året.
- d) Resultatet av beräkningen ska anges med åtminstone en decimaler noggrannhet. Om siffran i den följande decimalen är större än eller lika med 5, ska siffran i den första decimalen höjas med 1.

- e) Ekvationen kan skrivas om med användning av en enda summa och flödesbegreppet (A_k), vilket är positivt eller negativt, dvs. utbetalat eller inbetalat under perioderna 1–n, uttryckt i år, nämligen

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

där S är den aktuella flödesbalansen. Om syftet är att se till att flödena är ekvivalenta, blir värdet för S noll.

II. Följande ytterligare antaganden ska göras vid beräkningen av den effektiva räntan:

- a) Om ett kreditavtal ger konsumenten fritt val att utnyttja kreditmöjligheten, ska det sammanlagda kreditbeloppet direkt anses vara utnyttjat till fullo.
- b) Om ett kreditavtal ger konsumenten fritt val att utnyttja kreditmöjligheten, men bland de olika sätten för kreditutnyttjande fastställer en begränsning med avseende på kreditbelopp och tidsperiod, ska kreditbeloppet anses vara utnyttjat vid den tidigaste av de tidpunkter som anges i kreditavtalet och i enlighet med denna begränsning i kreditutnyttjandet.
- c) Om ett kreditavtal ger möjlighet att utnyttja krediten på olika sätt med olika avgifter eller krediträntor, ska det sammanlagda kreditbeloppet anses vara utnyttjat till den högsta avgift och kreditränta som tillämpas på den form för utnyttjande av krediten som är vanligast inom denna typ av kreditavtal.
- d) När det gäller en kontokredit ska det sammanlagda kreditbeloppet anses vara utnyttjat till fullo och för kreditavtalets hela löptid. Om kontokreditens löptid inte är känd ska den effektiva räntan beräknas utifrån antagandet att kreditens löptid är tre månader.
- e) När det gäller andra kreditavtal med obestämd löptid än kontokredit ska det antas att
- i) krediten lämnas för en ettårsperiod från och med datumet för det första kreditutnyttjandet, och att konsumentens slutbetalning innebär att kapitalsskulden, räntorna och andra eventuella avgifter är färdigbetalda,
 - ii) konsumenten betalar tillbaka kapitalet med lika stora månadsbetalningar, med början en månad efter datumet för det första kreditutnyttjandet. I de fall där kapitalet måste betalas tillbaka i sin helhet i form av en engångsbetalning inom varje betalningsperiod ska dock konsumentens senare kreditutnyttjanden och återbetalningar av hela kapitalet antas ske under en ettårsperiod. Ränta och andra avgifter ska tillämpas i enlighet med dessa kreditutnyttjanden och återbetalningar av kapitalet och i enlighet med kreditavtalet.
- I detta led avses med kreditavtal med obestämd löptid ett kreditavtal utan fast löptid, inbegripet krediter som ska återbetalas i sin helhet inom eller efter en viss tid men som kan utnyttjas igen när de har återbetalats.
- f) För andra kreditavtal än kontokrediter och kreditavtal med obestämd löptid enligt antagandena i leden d och e ska följande gälla:
- i) Om det inte går att fastställa datum eller belopp för en återbetalning av kapital som konsumenten ska göra ska det antas att återbetalningen görs vid den tidigaste av de tidpunkter som anges i kreditavtalet med det lägsta belopp som fastställs i kreditavtalet,
 - ii) Om det inte går att fastställa intervallet mellan tidpunkten för det första kreditutnyttjandet och den tidpunkt då konsumenten ska göra den första betalningen ska det antas att detta är det kortaste intervallet.

- g) Om det på grundval av kreditavtalet eller antagandena i leden d, e eller f inte går att fastställa datum eller belopp för en betalning som konsumenten ska göra ska det antas att betalningen görs vid de tidpunkter och på de villkor som kreditgivaren har fastställt och, om dessa datum och villkor är okända, att
- i) räntor betalas tillsammans med återbetalningarna av kapital,
 - ii) en avgift som inte är ränta, i form av ett engångsbelopp, betalas dagen för ingåendet av kreditavtalet,
 - iii) avgifter som inte är räntor betalas med regelbundna intervall i form av flera betalningar, med början det datum då den första återbetalningen av kapital görs, och om beloppet för betalningarna inte är känt ska betalningarna antas vara lika stora,
 - iv) slutbetalningen innebär att kapitalskulden, räntorna och eventuella andra avgifter är färdigbetalda.
- h) Om inget tak för krediten ännu har fastställts ska det antas vara 1 500 EUR.
- i) Om olika krediträntor och avgifter erbjuds under en begränsad period eller för ett begränsat belopp, ska krediträntan och avgifterna anses vara den högsta krediträntan och de högsta avgifterna under kreditavtalets hela löptid.
- j) För konsumentkreditavtal där en fast kreditränta fastställs för den inledande perioden, varefter en ny kreditränta fastställs och därefter regelbundet anpassas enligt en överenskommen indikator, ska den effektiva räntan beräknas utifrån antagandet att krediträntan vid utgången av perioden med den fasta krediträntan är densamma som vid den tidpunkt då den effektiva räntan beräknades, på grundval av den överenskomna indikatorns värde vid den tidpunkten.
-

BILAGA IV

Jämförelsetabell

Direktiv 2008/48/EG	Detta direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2.1	Artikel 2.1
—	
Artikel 2.2 a, b och c	Artikel 2.2 a, b och c
Artikel 2.2 d	Artikel 2.2 g
Artikel 2.2 e och f	—
Artikel 2.2 g, h, i, j, k och l	Artikel 2.2 d, e, f, i, j och k
Artikel 2.2a	Artikel 2.3
Artikel 2.3	—
Artikel 2.4, 2.5 och 2.6	Artikel 2.4, 2.6 och 2.7
Artikel 3 a, b och c	Artikel 3.1, 3.2 och 3.3
—	Artikel 3.4
Artikel 3 d och e	Artikel 3.18 och 3.19
Artikel 3 f	Artikel 3.12
Artikel 3 g, h, i, j, k, l och m	Artikel 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10 och 3.11
Artikel 3 n	Artikel 3.20
—	Artikel 3.13, 3.14, 3.15, 3.16, 3.17, 3.18, 3.21 och 3.22
—	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
Artikel 4	Artikel 8
—	Artikel 9
Artikel 5.1	Artikel 10.1, 10.3, 10.5 och 10.6
Artikel 5.2	Artikel 10.7
Artikel 5.4	Artikel 10.8
Artikel 5.5	Artikel 10.9
Artikel 5.6	Artikel 12.1 a, b och c och 12.2
Artikel 6.1 och 6.3	Artikel 11.1, 11.2 och 11.4
Artikel 6.2	—
Artikel 6.4	Artikel 11.6
Artikel 6.5	—
Artikel 6.6	Artikel 11.7
Artikel 6.7	—
Artikel 7	Artiklarna 10.10 och 11.8
—	Artikel 13

Artikel 8	Artikel 18
—	Artikel 14
—	Artikel 15
—	Artikel 16
—	Artikel 17
Artikel 9	Artikel 19
Artikel 10.1	Artikel 20
Artikel 10.2, 10.3 och 10.4	Artikel 21
Artikel 10.5	—
Artikel 11a	Artikel 22
Artikel 11	Artikel 23
Artikel 12	Artikel 24
Artikel 13	Artikel 28
Artikel 14	Artikel 26
Artikel 15	Artikel 27
Artikel 16	Artikel 29
Artikel 17	Artikel 39
Artikel 18	Artikel 25
Artikel 19	Artikel 30
—	Artikel 31
—	Artikel 32
—	Artikel 33
—	Artikel 34
Artikel 16a	Artikel 35
—	Artikel 36
Artikel 20	Artikel 37
Artikel 21	Artikel 38
—	Artikel 41
Artikel 22	Artiklarna 42 och 43
Artikel 23	Artikel 44
Artikel 24	Artikel 40
Artikel 24a	Artikel 45
Artikel 26	Artikel 42.2
Artikel 27.1	Artikel 48
Artikel 27.2	Artikel 46
Artikel 28	Artikel 4
Artikel 29	Artikel 47
Artikel 30	Artikel 47
Artikel 31	Artikel 49

Artikel 32	Artikel 50
Bilaga I	Bilaga III
Bilaga II	Bilaga I
Bilaga III	Bilaga II
—	Bilaga IV
